

ดิจิทัลชีบูสต์คอนเวอร์เตอร์

DC to DC Boost Converter

นายทวี	วงศ์สิงห์	รหัส 44362192
นายพงศ์วิทย์	พรหมสุวรรณ	รหัส 44362325
นายอนงค์	สังข์ป้อม	รหัส 44362507

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ..... 29 ส.ค. 2548
เลขทะเบียน..... 4800019
เลขเรียกหนังสือ.....
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า

2562/588 C.2

2/5

91846

ปริญญาอินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

2547

สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า C.2

ปีการศึกษา 2547

ใบรับรองโครงการวิศวกรรม

หัวข้อโครงการ ดีไซน์ชิ้นส่วนเครื่องเรือน เออร์เตอร์

ผู้ดำเนินโครงการ	นายพงศ์วิทย์ พรมสุวรรณ	รหัส 44362325
	นายทวี วงศ์สิงห์	รหัส 44362192
	นายเอกก สังข์ป้อม	รหัส 44362507
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สมยศ เกียรติวนิชวิไล	
สาขาวิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า	
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	
ปีการศึกษา	2547	

คณะกรรมการศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชวิถี อนุมัติให้โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะกรรมการสอบโครงการวิจัย

ประธานกรรมการ
(อาจารย์สมยศ เกียรติวนิชวิไล)

กรรมการ
(อาจารย์สุรเชษฐ์ กานต์ประชา)

กรรมการ
(อาจารย์บีญดันย ภานุषพรผล)

หัวข้อโครงการ บูสต์คอนเวอร์เตอร์กระแสตรง

ผู้ดำเนินโครงการ นายทวี วงศ์สิงห์ รหัส 44362192

นายพงศ์วิทย์ พรมสุวรรณ รหัส 44362325

นายอ่อนก สังขป้อม รหัส 44362507

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สมยศ เกียรติวนิชวิไล

สาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า

ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

เนื่องจากปริมาณการใช้พลังงานของโลกในปัจจุบันนี้แนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้ปริมาณแหล่งพลังงานสำรองที่มีอยู่ล้นอย่างอย่างต่อเนื่อง พลังงานแสงอาทิตย์จึงอาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะใช้รองรับความต้องการใช้พลังงานในอนาคต แต่อย่างไรก็ตาม โซลาร์เซลล์ต้องใช้วงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์สำหรับควบคุมแรงดันให้เสถียรภาพ

โครงการชุดนี้จะศึกษาวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ (Boost Converter) วงจรดังกล่าวจะทำการทบทวนดับแรงดันไฟฟ้าให้สูงขึ้นและมีเสถียรภาพ

ในการทดสอบวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์จะถูกควบคุมโดยชุดไมโครคอนโทรลเลอร์และใช้ภาษาแอสเซมบลีในการเขียนโปรแกรม ซึ่งชุดไมโครคอนโทรลเลอร์จะจ่ายสัญญาณเพลส์เข้าสู่วงจรที่ค่าดิจิต์ใช้เกิดต่างๆ กัน

ในการเบริยนเทียบจะเห็นได้ว่าแรงดันเอาต์พุตจากการทดสอบและการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice นั้น มีความถูกต้องตามหลักทฤษฎี

Project Title	DC - DC Boost converter		
Name	Mr. Tawee Wongsing	ID. 44362192	
	Mr. Pongwit Promsawan	ID. 44362325	
	Mr. Anake Sungpom	ID. 44362507	
Project Advisor	Dr. Somyot Kiatwanitwilai		
Major	Electrical Engineering		
Department	Electrical and Computer Engineering		
Academic Year	2004		

ABSTRACT

According to rapid increase in a number of world populations, world energy demand has been drastically increased from time to time. This results in continuous reduction of energy reserve and resources. Accordingly, in a solar cell, a circuit called boost converter is required for controlling the voltage and stability.

This project studies boots converter circuit, which is used for stepping up the voltage level.

In our experiment, the boost converter is controlled by microcontroller. Assembly language is applied for programming. The microcontroller sends out a pulse signal to the circuit to specify the duty circle.

By comparison, the output voltage from experiment and Pspice simulation agree with the results studied theoretically

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาบัณฑิตนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยความช่วยเหลือจากหลายท่านด้วยกัน ผู้จัดทำข้อถือโอคานี้ขอกราบขอบพระคุณ

อาจารย์สมยศ เกียรติวนิชวิໄโล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบโครงการทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาซึ่งแนะนำแนวทางและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์อย่างสูงในการทำโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

อาจารย์อนันตชัย นัยจิตร ซึ่งได้ให้ความช่วยในด้านอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการทดลอง ตลอดจนคำปรึกษาซึ่งแนะนำแนวทางต่างๆ เกี่ยวกับการทำโครงการนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตภาควิชาศิวกรรมไฟฟ้าชั้นปีที่ 4 และน้องๆ นิสิตทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือทุกด้านเสมอมา

ท้ายนี้ผู้จัดทำโครงการขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เคยสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้จัดทำเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

คณะผู้จัดทำโครงการ

นายพงศ์วิทย์ พรมสุวรรณ

นายทวี วงศ์สิงห์

นายเอ农ก สังข์ป้อม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิจกรรมประภศ	กิ
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	น
สารบัญรูป	ธ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบข่ายของโครงการ	1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.6 งบประมาณของโครงการ	2

บทที่ 2 วงจรทบทวนดับแรงดันไฟฟ้าหรือวงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์

2.1 คุณสมบัติทางไฟฟ้าของเซลล์แสงอาทิตย์	3
2.2 เงื่อนไขการทำงานของวงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์	5
2.3 หลักการทำงานของวงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์	5
2.4 การออกแบบตัวเหนี่ยวนำสำหรับวงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์	10
2.5 นอสเฟต	12

บทที่ 3 ผลการทดลองและวิเคราะห์

3.1 การวิเคราะห์วงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์ด้วยโปรแกรม Pspice	15
3.2 การทดสอบวงจรนูสต์คอนเวอร์เตอร์	16
3.3 การวิเคราะห์แรงดันเอาต์พุตตามทฤษฎีกับแรงดันเอาต์พุตที่ได้จาก การจำลองด้วยโปรแกรม Pspice และการทดสอบจริง	29

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 สรุปผล และวิเคราะห์ 31

เอกสารอ้างอิง 32

ภาคผนวก 33

ประวัติผู้เขียนโครงการ 42

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

2.1 อัตราขยายแรงดันของวงจรนูสต์เวอร์เตอร์เมื่อมีการปรับเปลี่ยน

ค่าคงตัวใช้คิด 9

3.1 ตารางแนวรีบบ์ที่ยืนแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากทฤษฎี, การจำลองโปรแกรม

Pspice และการทดสอบจริง 29

สารบัญ

รูปที่

หน้า

2.1 ตัวอย่างกราฟเส้นโค้ง กระแส – แรงดัน	3
2.2 กราฟเส้นโค้ง กระแส – แรงดันแสดงกำลังสูงสุด	4
2.3 วงจรนูสต์ค่อนเวอร์เตอร์	5
2.4 วงรสัมภูมิเมื่อสวิตช์นำกระแส	6
2.5 แรงดันไฟฟ้าตกที่ต่อกคร่อมตัวเหนี่ยวนำและกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัว เหนี่ยวนำ	7
2.6 วงรสัมภูมิเมื่อสวิตช์ไม่นำกระแส	7
2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการขยายแรงดันกับค่าตีไชเดล	10
2.8 แสดงวงจรสมมูลข้อมอสเฟต	12
2.9 โครงสร้างของมอสเฟตแบบดีพลีชั้น	12
2.10 แสดงสัญลักษณ์ของมอสเฟตแบบดีพลีชั้น	13
2.11 แสดงโครงสร้างของมอสเฟตแบบเอนชานซ์เมนต์	13
2.12 แสดงสัญลักษณ์ของมอสเฟตแบบเอนชานซ์เมนต์	14
3.1 วงจรนูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ที่ออกแบบโดยโปรแกรม Pspice	15
3.2 การต่อชุดไมโครคอนโทรลเลอร์เข้ากับวงจรนูสต์ค่อนเวอร์เตอร์	16
3.3 การวัดค่าแรงดันเอาต์พุตและค่าดิวตี้ไชเดลของระบบ	17
3.4 รูปแบบของสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไชเดล 30 เปอร์เซ็นต์	17
3.5 กราฟแสดงแรงดันเอาต์พุตจากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice ที่ค่า ดิวตี้ไชเดลตั้งแต่ 0.1 – 0.9	18
3.6 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่ดิวตี้ไชเดล 10 เปอร์เซ็นต์	19
3.7 แรงดันเอาต์พุต ที่ดิวตี้ไชเดล 10 เปอร์เซ็นต์	19
3.8 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่ดิวตี้ไชเดล 20 เปอร์เซ็นต์	20
3.9 แรงดันเอาต์พุต ที่ดิวตี้ไชเดล 20 เปอร์เซ็นต์	20
3.10 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่ดิวตี้ไชเดล 30 เปอร์เซ็นต์	21
3.11 แรงดันเอาต์พุต ที่ดิวตี้ไชเดล 30 เปอร์เซ็นต์	21

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.12 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 40 เปอร์เซ็นต์	22
3.13 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 40 เปอร์เซ็นต์	22
3.14 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 50 เปอร์เซ็นต์	23
3.15 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 50 เปอร์เซ็นต์	23
3.16 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 60 เปอร์เซ็นต์	24
3.17 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 60 เปอร์เซ็นต์	24
3.18 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 70 เปอร์เซ็นต์	25
3.19 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 70 เปอร์เซ็นต์	25
3.20 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 80 เปอร์เซ็นต์	26
3.21 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 80 เปอร์เซ็นต์	26
3.22 สัญญาณที่ขาเกตเทียบขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซ็นต์	27
3.23 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซ็นต์	27
3.24 กระแสที่ได้จากการจำลองด้วย Pspice ที่คิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซ็นต์	28
3.25 กระแสที่ได้จากการจำลองด้วย Pspice ที่คิวตี้ไซเคิล 80 เปอร์เซ็นต์	28
3.26 กราฟแสดงการเปรียบเทียบแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากทฤษฎี, การจำลอง การจำลองโปรแกรม Pspice และการทดสอบจริง	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการพลังงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพลังงานที่ได้จากเชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ทั้งนี้เนื่องจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น และมีความต้องการในการขนส่งที่สูงขึ้น

ในสภาวะปัจจุบันราคาของเชื้อเพลิงฟอสซิลในตลาดโลกมีราคาสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการไม่สงบในตะวันออกกลางและการลดอัตราการผลิตน้ำมันที่ลดลงของกลุ่มประเทศผู้ผลิต ส่งผลให้ต้องมีการนำเข้าน้ำมันในราคาก่าสูงขึ้น และมีผลกระทบอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ

ดังนั้นจึงมีความพยายามจะจัดหาพลังงานทดแทนเพื่อทดแทนการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ โดยพลังงานแสงอาทิตย์ถือว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการผลิตกระแสไฟฟ้าและขับเคลื่อนเครื่องจักรกลขนาดเล็ก

แต่ยังไรมีความแรงดันไฟฟ้าที่ได้จากแผงโซลาร์เซลล์นั้นมีค่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับเครื่องกลไฟฟ้าที่ต้องใช้กำลังในการขับเคลื่อนที่สูง การใช้แผงโซลาร์เซลล์หลายแผงต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการที่จะทำให้ต้นทุนของพลังงานต่ำลงโดยที่ไม่สูงขึ้น โดยที่พลังงานที่ได้จะมีค่าคงเดิม วงจรดังกล่าวเรียกว่า “วงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์” ทางกลุ่มผู้ทำโครงการจึงสนใจที่จะนำคุณสมบัติของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์มาทำการทดลอง เพื่อที่จะหาคุณสมบัติของวงจรที่เหมาะสมต่อการใช้งานเมื่อมีการป้อนกระแสที่มีสภาวะต่างๆ กัน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับแผงโซลาร์เซลล์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาหลักการทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

1.2.2 สร้างวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ เพื่อควบคุมแรงดันที่จำลองขึ้นในสภาวะต่างๆ เข้าสู่ระบบ

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

- 1.3.1 สร้างวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ เพื่อความคุณแรงดันที่จำลองขึ้นในสภาพแวดล้อมที่มีห้องทดลอง
- 1.3.2 ดำเนินการทดลองเพื่อหาค่าตี่ใช้เกลียดของถั่งชามพัลส์และแรงดันเอาต์พุตที่เหมาะสม

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ปี 2547			ปี 2548			
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ย.	เม.ย.	พ.ค.
1. ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์	↔	↔					
2. สร้างวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์และเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงานของวงจร		↔	↔				
3. ดำเนินการทดลองพร้อมบันทึกผลการทดลอง			↔		↔		
4. สรุปผลการทดลองพร้อมจัดทำรูปเล่นโครงการ					↔	↔	↔

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 สามารถเข้าใจหลักการทำงานของวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์
- 1.5.2 สามารถแสดงผลการจำลองการทำงานของบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ภายในสภาพแวดล้อมที่มีห้องทดลอง
- 1.5.3 นำวงจรที่สร้างขึ้นไปประยุกต์กับแพนเซลล์แสงอาทิตย์ได้

1.6 งบประมาณของโครงการ

- 1.6.1 ค่าอุปกรณ์ทางไฟฟ้า
- 1.6.2 ค่าถ่ายเอกสารและเขียนเล่นโครงการ
- 1.6.3 ค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
- รวมเป็นเงิน 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน)

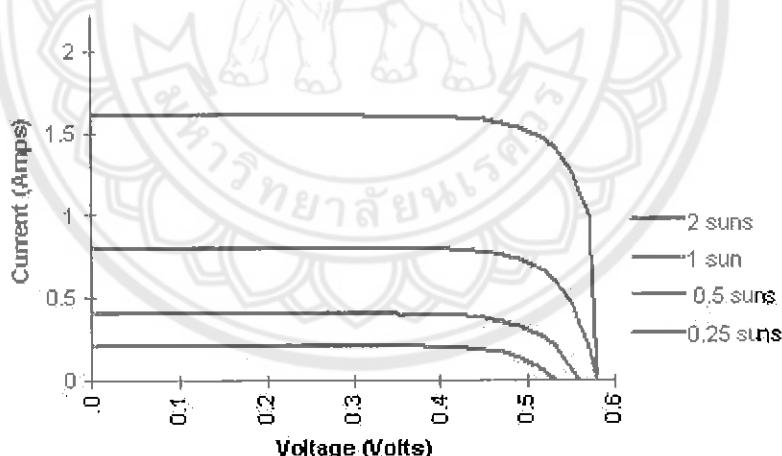
บทที่ 2

วงจรทบระดับแรงดันไฟฟ้าหรือวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

2.1 คุณสมบัติทางไฟฟ้าของเซลล์แสงอาทิตย์

โดยทั่วไปแล้วเซลล์แสงอาทิตย์ 1 เซลล์ จะทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงประมาณ 0.5 โวลต์ โดยไม่ขึ้นกับขนาดของเซลล์ ส่วนกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเซลล์แสงอาทิตย์จะขึ้นอยู่กับขนาดของเซลล์ อาทิเช่น เซลล์ที่มีพื้นที่ขนาด 4×4 ตารางนิวตันจะให้กระแสประมาณ 3 แอมเปอร์ และให้กำลังการผลิต 1.5 วัตต์ ดังนั้นเมื่อต้องการให้แรงดันไฟฟ้ามีค่าสูงขึ้นจะทำได้โดยการต่อเซลล์กันแบบอนุกรม แต่ถ้าต้องการเพิ่มกระแสให้มีค่าสูงขึ้น สามารถทำได้โดยการต่อเซลล์เป็นแบบขนาน

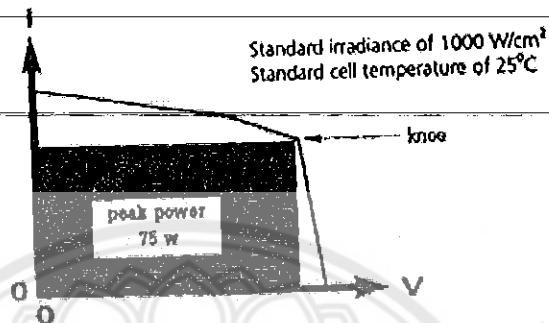
การพิจารณาคุณสมบัติทางไฟฟ้าของเซลล์แสงอาทิตย์นั้นสามารถพิจารณาได้จากการเส้นโค้ง กระแส (I) - แรงดัน (V) ในรูปที่ 2.1 โดยกราฟดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณา กำลังการผลิตสูงสุดของเซลล์แสงอาทิตย์ กำหนดให้แกนต์ของกราฟคือกระแสไฟฟ้า และแกนนอนของกราฟคือแรงดันไฟฟ้า

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างกราฟเส้นโค้งกระแส - แรงดัน (จาก http://www.thaengineering/potal/forum/forum_post.asp)

เส้นโค้ง กระแส - แรงดัน มาตรฐานที่ใช้สำหรับทำการผลิตสูงสุด หรือ Wp (peak watts) ของแผงเซลล์แสงอาทิตย์ จะได้มาจากการทดสอบมาตรฐานที่กำหนดโดยใช้แสงส่องสว่างมาตรฐาน (Solar Simulator) ที่อุณหภูมิของเซลล์คงที่ 25 องศาเซลเซียส ในการสร้าง I-V Curve ตั้งแรกที่ต้องวัดคือ แรงดันไฟฟ้า (V) ที่ไม่มีการต่อ กับ โหลด (Open Circuit Voltage) จะทำให้ค่าแรงดันไฟฟ้าแสดงในเกณฑ์นอน เพราะไม่มีกระแสไฟ流ผ่าน

เมื่อต่อโอลด์ที่มีค่าต่างๆ กัน ค่าของกระแสและแรงเคลื่อนจะถูกบันทึกเก็บไว้เมื่อต่อภายในตัว สถานะเฉพาะของการรับแสง (Irradiance) และอุณหภูมิต่างๆ กัน สิ่งที่น่าสนใจคือ กำลังงานสูงสุด (Maximum power) ที่ได้ในแต่ละภายในตัว สถานะนั้นๆ ในทางไฟฟ้า กำลังงานที่ได้มีหน่วยเป็นวัตต์ (Watt)

รูปที่ 2.2 กราฟเส้นโถง กระแส - แรงดัน แสดงกำลังงานสูงสุด (peak power) (จาก http://www.thaiengineering/potal/forum/thread_post.asp)

จากรูปที่ 2.2 แรงดันและกระแสไฟฟ้าสำหรับกำลังงานสูงสุดจะถูกแทนที่ด้วยสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีพื้นที่มากที่สุดภายในตัว กระแส - แรงดัน โดยจุดสัมผัสที่อยู่บนเส้นโถงที่เรียกว่า หัวเขากnee นี (knee) ซึ่งมีหน่วยเป็นวัตต์สูงสุด (Wp) หรือ peak watt

แต่เนื่องจากว่าเครื่องกลทางไฟฟ้าส่วนใหญ่ต้องใช้กำลังงานที่เหมาะสม ดังนั้นแรงดันหรือกระแสที่ได้จากโซลาร์เซลล์มีค่าสูงและคงที่ ตามกราฟเส้นโถง กระแส - แรงดัน ประกอบกับข้อจำกัดที่เซลล์แสงอาทิตย์ 1 เซลล์ ให้แรงดันและกระแสที่ค่อนข้างน้อย การต่อเซลล์แสงอาทิตย์หลายเซลล์เพื่อเพิ่มแรงดันก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นวิธีที่จะเพิ่มแรงดันจากโซลาร์เซลล์ เพื่อให้ได้กำลังที่เหมาะสมโดยใช้เซลล์แสงอาทิตย์ให้น้อยที่สุด คือจะต้องต่อวงจรบรรดับแรงดันหรือบูสต์คอนเวอร์เตอร์ (Boost Converter) เข้าไปในระบบ เพื่อปรับแรงดันที่ได้จากการบันทึกค่าสูงขึ้นและคงที่

วงจรบรรดับแรงดันไฟฟ้าหรือวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ คือวงจรที่ทำการเพิ่มระดับแรงดันไฟฟ้าขาออกให้สูงกว่าแรงดันไฟฟ้าขาเข้า ที่เรียกววงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ ซึ่งเพิ่มแรงดันไฟฟ้าขาออกสูงกว่าแรงดันไฟฟ้าขาเข้านั่นเอง

2.2 เจื่อนไขการทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

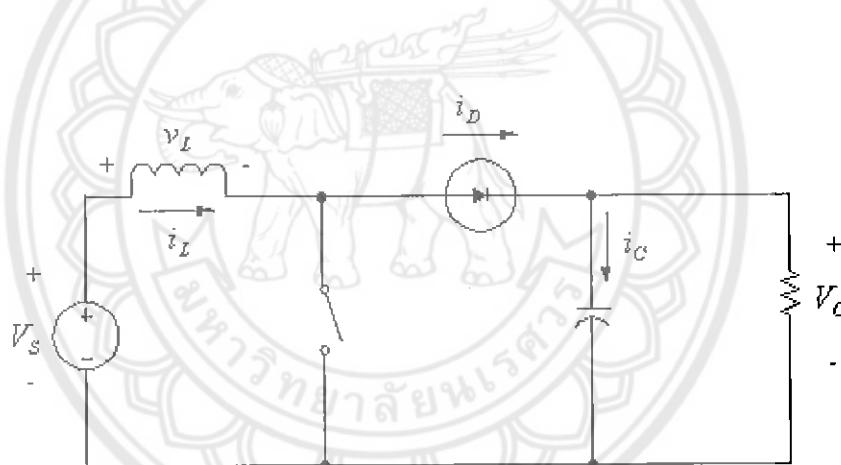
การวิเคราะห์การทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ในช่วงสภาวะคงตัว จะมีการกำหนดเจื่อนไขในการทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ดังนี้

2.2.1 กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ (i_L) ณ ตำแหน่งเดียวกันในแต่ละค่า เท่ากันและมีค่าเป็นบวกเสมอ

2.2.2 แรงดันไฟฟ้าเฉลี่ยตกลงรอมตัวเหนี่ยวนำในแต่ละค่าจะเท่ากับศูนย์ หมายถึงผลรวมของผลคูณระหว่างแรงดันไฟฟ้าตกลงรอมตัวเหนี่ยวนำกับเวลาในแต่ละค่าจะเท่ากับศูนย์

2.2.3 ตัวเก็บประจุมีขนาดใหญ่ทำให้แรงดันไฟฟ้าขาออก (V_o) มีค่าคงที่

2.2.4 กำลังไฟฟ้าเข้าเท่ากับกำลังไฟฟ้าขาออก กรณีไม่คำนึงการสูญเสียเนื่องจากการทำงานของวงจร โดยกำหนดให้อุปกรณ์ทุกตัวเป็นอุดมคติ ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของวงจรเป็นหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์

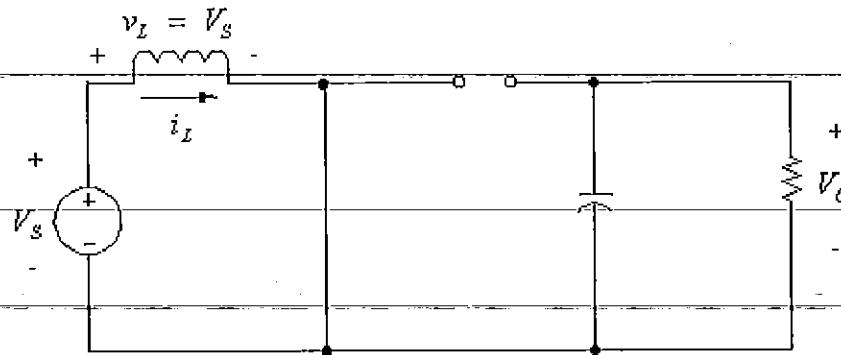
รูปที่ 2.3 วงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ (จาก รศ.ดร. วีระเชษฐ์ ขันเงิน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, กรุงเทพ: วี.เจ. พринติ้ง, 2547, หน้า 376)

2.3 หลักการทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

จากวงจรดังรูปที่ 2.3 กำหนดให้ V_s คือแรงดันจากแหล่งจ่าย, v_L คือ แรงดันที่ตกลงรอมตัวเหนี่ยวนำ, i_L คือกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ, i_D คือกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านไดโอด, i_C คือกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเก็บประจุและ V_o คือแรงดันไฟฟ้าขาออก

หลักการทำงานของวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ เพื่อให้ได้แรงดันขาออกตามต้องการ จะเริ่มจากข้อกำหนดที่ว่า แรงดันไฟฟ้าเฉลี่ยตกลงรอมตัวเหนี่ยวนำในแต่ละค่าเวลาจะเท่ากับศูนย์ และสามารถกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำได้ โดยวิเคราะห์การทำงานของสวิตช์ในแต่ละโหมด ทั้งนี้การทำงานต้องอยู่ในสภาวะอยู่ๆตัวดังนี้

ขณะสวิตช์นำกระแส

รูปที่ 2.4 วงจรสมมูลเมื่อสวิตช์นำกระแส (จาก รศ.ดร. วีระเชษฐ์ ขันเงิน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, กรุงเทพ: วี.จ. พринติ้ง, 2547, หน้า 378)

กระแสไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงจะไหลผ่านตัว henri วนนำ โดยผ่านสวิตช์ ขณะเดียวกัน ได้โอดจะถูกใบอัลซึ่องกลับทำให้ไม่สามารถนำกระแสได้ดังรูปที่ 2.4 จากกฎของ เคอร์ชอฟฟ์ จะได้สมการเรียงดังนี้

$$-V_s + v_L = 0 \quad (2.1)$$

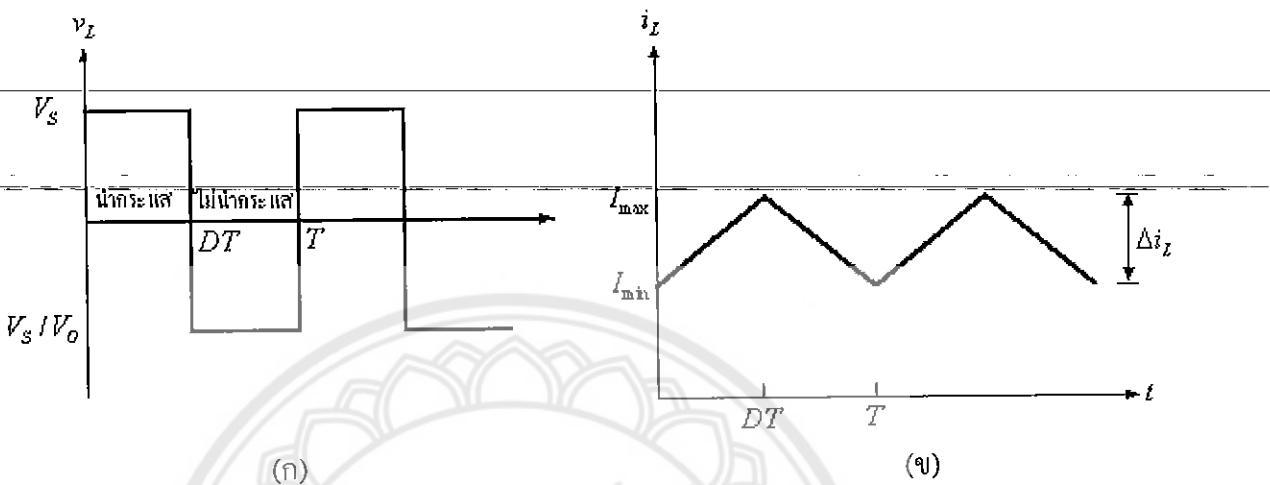
$$\text{จาก } v_L = L \frac{di_L}{dt} \quad (2.2)$$

$$\text{จะได้ } -V_s + L \frac{di_L}{dt} = 0 \\ \frac{di_L}{dt} = \frac{V_s}{L} \quad (2.3)$$

ขณะที่สวิตช์นำกระแส $dt = DT$ เมื่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของกระแสคงที่ อาจจะถือว่า การเพิ่มของกระแสไฟฟ้าเป็นเชิงเส้น ทำให้สามารถคำนวณได้จาก

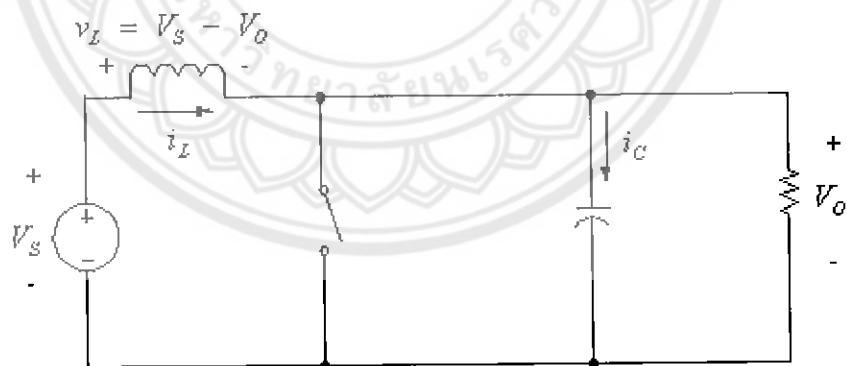
$$\begin{aligned} \text{จากสมการที่ (2.3)} \quad \frac{di_{L, \text{on}}}{dt} &= \frac{V_s}{L} \\ \frac{\Delta i_{L, \text{on}}}{\Delta t} &= \frac{V_s}{L} \\ \frac{\Delta i_{L, \text{on}}}{DT} &= \frac{V_s}{L} \\ \Delta i_{L, \text{on}} &= \frac{V_s DT}{L} \end{aligned} \quad (2.4)$$

$\Delta i_{L,ou}$ หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของกระแสไฟฟ้าในตัวเหนี่ยวนำขณะสวิตช์นำกระแส

รูปที่ 2.5 (ก) แรงดันไฟฟ้าที่ตอกคร่อมตัวเหนี่ยวนำ (ข) กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ
(จาก รศ.ดร.วีระเชษฐ์ ขันเงิน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, กรุงเทพ: วี.เจ. พринติ้ง, 2547, หน้า 378)

ขณะสวิตช์ไม่นำกระแส

รูปที่ 2.6 วงจรสมมูลเมื่อสวิตช์ไม่นำกระแส (จาก รศ.ดร. วีระเชษฐ์ ขันเงิน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง,
กรุงเทพ: วี.เจ. พринติ้ง, 2547, หน้า 378)

จากรูปที่ 2.6 เมื่อสวิตช์ไม่นำกระแส กระแสไฟฟ้าในตัวเหนี่ยวนำจะเปลี่ยนแปลงทันที ทันใดไม่ได้ ได้โดยจะถูกนำไปอ้างหน้าเพื่อให้นำกระแส ผลก็คือกระแสไฟฟ้าจะไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำอย่างต่อเนื่อง สมมุติแรงดันไฟฟ้าขาออกมีค่าคงที่ จากกฎของเคอร์ชอฟฟ์จะได้สมการของแรงดันไฟฟ้าที่ตอกคร่อมตัวเหนี่ยวนำดังนี้

$$\begin{aligned}
 -V_s + v_L + V_o &= 0 \\
 v_L &= V_s - V_o \\
 \underline{v_L = L \frac{di_L}{dt}} \\
 \underline{\frac{di_L}{dt} = \frac{V_s - V_o}{L}}
 \end{aligned} \tag{2.5}$$

ขณะสวิตซ์ไม่นำกระแส $dt = (1 - D)T$ ดังรูปที่ 2.5(ก) อัตราการเปลี่ยนแปลงของกระแสไฟฟ้าที่แหล่งผ่านตัวเหนี่ยวนำมีค่าคงที่ และจะส่อว่าการลดลงของกระแสเป็นเชิงเส้นดังรูปที่ 2.5(ข) สามารถคำนวณได้จาก

$$\Delta i_{L,off} = \left(\frac{V_s - V_o}{L} \right) (1 - D)T \tag{2.6}$$

ที่สภาวะอยู่ตัว การเปลี่ยนแปลงของกระแสไฟฟ้าที่แหล่งผ่านตัวเหนี่ยวนำสูตรนี้มีค่าเท่ากับสูนจากสมการที่ 2.4 และสมการที่ 2.6 จะได้ว่า

$$\begin{aligned}
 \Delta i_{L,on} + \Delta i_{L,off} &= 0 \\
 \left(\frac{V_s}{L} \right) DT + \frac{(V_s - V_o)(1 - D)T}{L} &= 0 \\
 V_s D + (V_s - V_o)(1 - D) &= 0 \\
 V_s D + V_s - V_s D - V_o + V_o D &= 0 \\
 V_s - V_o(1 - D) &= 0 \\
 \frac{V_o}{V_s} &= \frac{1}{1 - D}
 \end{aligned} \tag{2.7}$$

จากการหาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนของแรงดันไฟฟ้าขาออกต่อแรงดันไฟฟ้าขาเข้าที่เรียกว่า อัตราการขยายแรงดัน สามารถหาได้โดยวิธีง่ายๆ โดยใช้สมการแรงดันไฟฟ้าเฉลี่ยต่อกรุ่น ตัวหนึ่งนำในแต่ละcabซึ่งจะมีค่าเท่ากับสูนย์ และได้ผลเช่นเดียวกับสมการที่ 2.7 ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จาก } V_{L,av} &= v_{L,on}(t_{on}) + v_{L,off}(t_{off}) = 0 \\
 t_{on} &\longrightarrow DT \\
 t_{off} &\longrightarrow (1 - D)T \\
 \text{โดยที่ } V_{L,on} &= V_s
 \end{aligned}$$

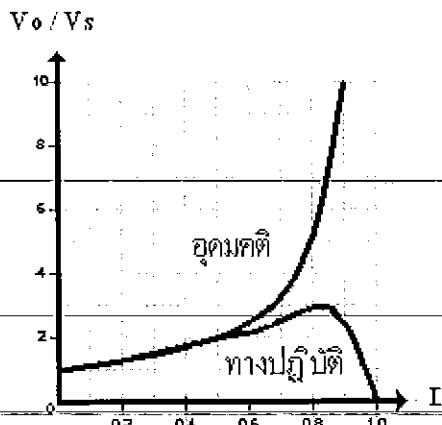
$$\begin{aligned}
 V_{L,off} &= V_s - V_o \\
 \text{จะได้} \quad V_{L,av} &= (V_s)(t_{on}) + (V_s - V_o)(t_{off}) = 0 \\
 (V_s)(DT) + (V_s - V_o)(1 - D)T &= 0 \\
 \hline
 V_s D + (V_s - V_o)(1 - D) &= 0 \\
 V_s D + V_s - V_s D - V_o + V_o D &= 0 \\
 \hline
 V_s - V_o(1 - D) &= 0 \\
 \frac{V_o}{V_s} &= \frac{1}{1 - D} \tag{2.8}
 \end{aligned}$$

การได้มามาชี้ส่วนการอัตราส่วนของแรงดันไฟฟ้าขาออกต่อแรงดันไฟฟ้าขาเข้า จากสมการที่ 2.8 แท้จริงแล้วมีหลักการทำงานเดียวกัน ทำให้สามารถคำนวณค่าอัตราส่วนของแรงดันไฟฟ้าขาออกต่อแรงดันไฟฟ้าขาเข้าได้จากการปรับเปลี่ยนค่าดิวตี้ไซเคิล (D)

ตารางที่ 2.1 อัตราขยายแรงดันของวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์เมื่อมีการปรับเปลี่ยนค่าดิวตี้ไซเคิล (D)

(จาก รศ.ดร. วีระเชษฐ์ ขันเงิน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, กรุงเทพ: วี.เจ. พринติ้ง, 2547, หน้า 381)

ดิวตี้ไซเคิล (D)	อัตราการขยายแรงดัน (Voltage gain) (Δi_L)
0.0	1.00
0.1	1.10
0.2	1.25
0.3	1.43
0.4	1.67
0.5	2.00
0.6	2.50
0.7	3.33
0.8	5.00
0.9	10.00
1.0	Infinity

รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการขยายแรงดันกับค่าตัวต้านทานไฟฟ้า (จาก รศ.ดร. วีระเชษฐ์ ขันเงิน,
อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, กรุงเทพ: วี.เจ. พринติ้ง, 2547, หน้า 381)

จากราฟความสัมพันธ์ในรูปที่ 2.7 เมื่อค่าตัวต้านทานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นค่าอัตราขยายแรงดันไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นแบบไม่เชิงเส้น ในทางปฏิบัตินิยมปรับอัตราการขยายแรงดันไฟฟ้าไม่เกิน 4 เท่า ทั้งนี้เพื่อให้คงรักษาระดับความเสถียรภาพ โดยอัตราการขยายแรงดันไฟฟ้าขึ้นต่ำสุดคือหนึ่งหรือแรงดันไฟฟ้าด้านออกเท่ากับแรงดันไฟฟ้าด้านเข้าในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติแรงดันไฟฟ้าข้ออกจะน้อยกว่าแรงดันไฟฟ้าเข้าเล็กน้อย เนื่องจากค่าความสูญเสียจากแรงดันที่ต่อกันร่วมได้โดยแต่ละจุดจะต้องเสียพลังงานเพิ่มขึ้น

2.4 การออกแบบตัวเหนี่ยวนำสำหรับวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

ในการคำนวณหาค่าความหนี่บวนนำ ขั้นแรกจะต้องสมมุติให้มีค่าการสูญเสียภายในวงจร มีค่าเท่ากับศูนย์ โดยกำลังไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายกระแสตรงจะเท่ากับกำลังไฟฟ้าของโหลด จากเงื่อนไขดังกล่าวจะได้

$$\begin{aligned}
 P_L &= P_o = \frac{V_o^2}{R} \\
 P_L &= V_s I_s = V_s I_L \\
 V_s I_L &= \frac{V_o^2}{R} \\
 \hline
 V_o &= \frac{V_s}{1 - D} \\
 V_s I_L &= \frac{\left(\frac{V_s}{1 - D}\right)^2}{R} \\
 I_L &= \frac{V_s}{(1 - D)^2 R} \quad (2.9)
 \end{aligned}$$

เมื่อต้องการหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำสูงสุดและต่ำสุดจะหาได้จากสมการค่าเฉลี่ยและการเปลี่ยนแปลงของกระแสไฟฟ้าคือ

$$\Delta i_{L,av} = \frac{V_s DT}{L} \quad (2.10)$$

ดังนั้นกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำสูงสุดและต่ำสุดคือ

$$I_{L,max} = i_L + \frac{\Delta i_L}{2} \quad (2.11)$$

$$I_{L,max} = \frac{V_s}{(1 - D)^2 R} + \frac{1}{2} \left(\frac{V_s DT}{L} \right) \quad (2.11)$$

$$I_{L,min} = \frac{V_s}{(1 - D)^2 R} - \frac{1}{2} \left(\frac{V_s DT}{L} \right) \quad (2.12)$$

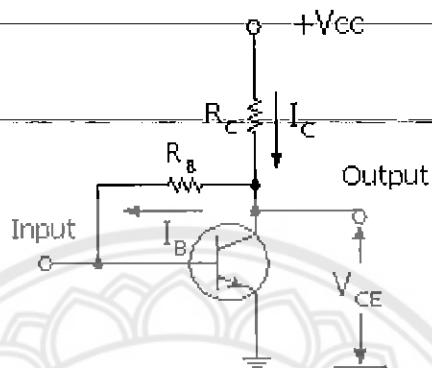
เมื่อให้กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำเป็นแบบต่อเนื่องและมีค่าเป็นบวก การที่จะหาค่าความเหนี่ยวนำที่เล็กที่สุดที่จะทำให้วงจรบุสต์คอนเวอร์เตอร์ทำงานได้ในขอบเขตระหว่างโหนดกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ ทั้งเป็นแบบต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง จะหาได้จากการกำหนดให้กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำเป็นศูนย์ดังสมการนี้

$$\begin{aligned} \text{จากสมการที่ (2.12)} \quad I_{L,min} &= \frac{V_s}{(1 - D)^2 R} - \frac{1}{2} \left(\frac{V_s DT}{L} \right) = 0 \\ \frac{V_s}{(1 - D)^2 R} &= \frac{1}{2} \left(\frac{V_s DT}{L} \right) \\ L_{min} &= \frac{D(1 - D)^2 R}{2f} \end{aligned} \quad (2.13)$$

การปรับค่าเหนี่ยวนำที่เล็กที่สุด จากสมการที่ 2.13 สามารถทำได้โดยการปรับที่ค่าดิจิท์-ไซเคิล (D) หรือค่าความต้านทานโหลด (R) หรือค่าความถี่สวิตชิ่ง (f)

2.5 มอสเฟต (Mosfet)

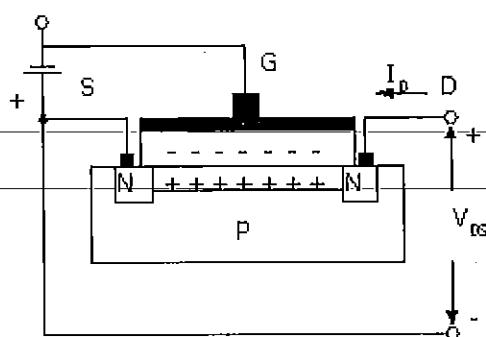
มอสเฟตมาจากคำว่า Metal Oxide Semiconductor Field Effect Transistor เป็นเฟตที่ประกอบด้วยสารกึ่งตัวนำซึ่งได้รับการเคลื่อนพิวนางส่วนด้วยโลหะออกไซด์ข้อเด่นของมอสเฟตคือ มีค่าความต้านทานอินพุตสูงมาก

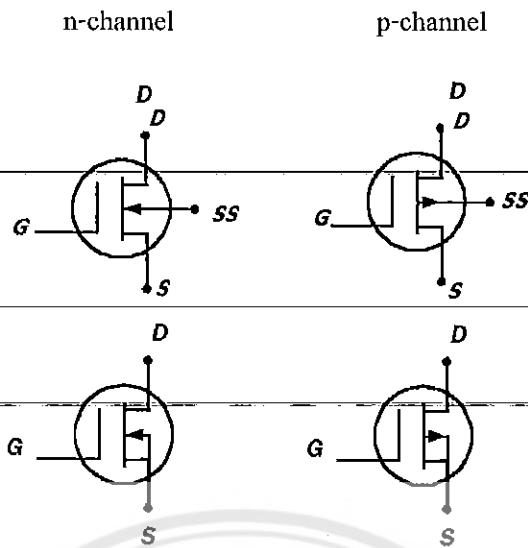
รูปที่ 2.8 แสดงวงจรสมมูลย์ของมอสเฟต (จาก www.cpe.ku.ac.th/~yuen/204471/device/diode_transistor/mosfet.htm)

มอสเฟตจะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ดีเพลชั่น (Depletion) และ เอนชานซ์เมนต์ (Enhancement) แต่ละประเภทแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบแซนแนลเอ็น (n) และ แบบแซน-เคนพี (p)

การทำงานของมอสเฟตแบบดีเพลชั่นหรือดีมอสเฟต (D-MOSFET) พิจารณากรูปที่ 2.8 ให้ข้างต้น ว่า แรงดันบวกที่ตีบกับขาซอร์ส (source) จะทำให้ประจุลบเกิดขึ้นที่ขาเกต และเกิดประจุบวกปราภูณขึ้นทางด้านที่ติดกันซึ่งก่อให้เกิดสัมภาระต่อตัวนำ ทำให้ตัวนำไม่สามารถเดินทางไปทางด้านซ้ายได้ แต่ถ้าตีบกับขาเดรน (drain) แรงดันบวกจะทำให้ตัวนำเดินทางไปทางด้านขวาได้ ดังนั้น กระแสเดรนจะไหลผ่านตัวนำนี้ ทำให้มีกระแสเดรน (I_D) 流出

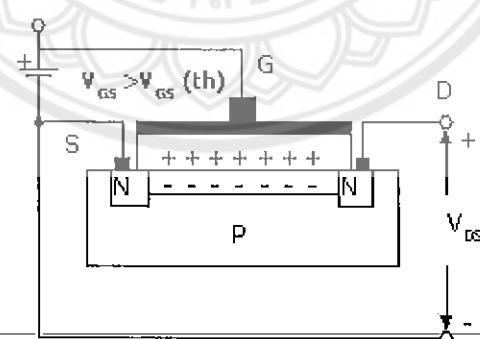

รูปที่ 2.9 โครงสร้างมอสเฟตแบบดีเพลชั่น(จาก www.cpe.ku.ac.th/~yuen/204471/device/diode_transistor/mosfet.htm)

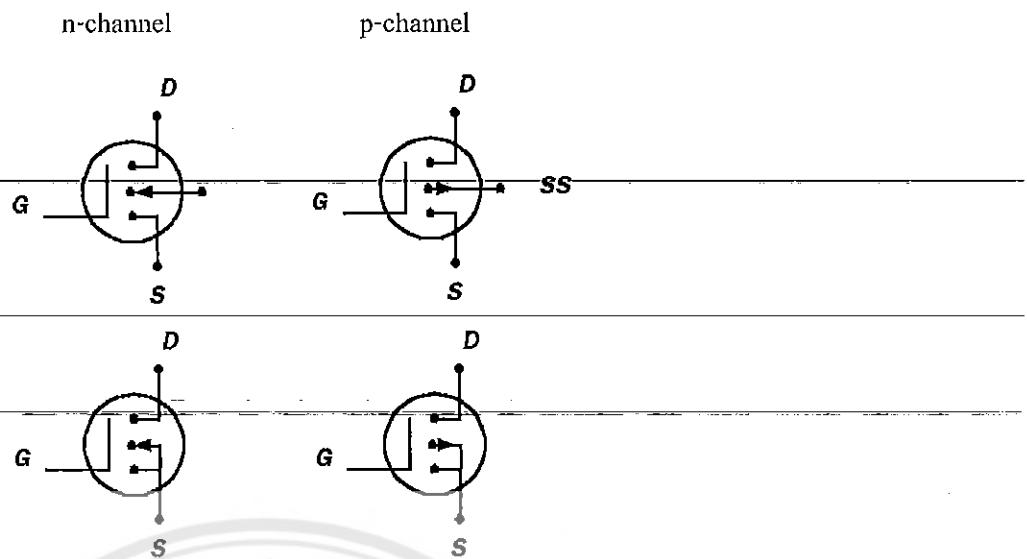

รูปที่ 2.10 แสดงสัญลักษณ์ของมอสเฟตแบบดีเพลิชั่น (จาก www.cpe.ku.ac.th/~yuen/204471/device/diode_transistor/mosfet.htm)

การทำงานของมอสเฟตแบบเอนชานซ์เม้นต์ (Enhancement) พิจารณาจากรูปที่ 2.11 เมื่องจากสารเอ็นที่ขาเดренและซอร์สเป็นสารพื้นที่แกตต์ต่างจากมอสเฟตแบบดีเพลิชั่นทำให้มีป้อนแรงดันบวกเข้าที่ขาเกตจะเกิดประจุลับขึ้นทำให้อิเล็กตรอนเคลื่อนที่จากสารเอ็นที่ซอร์สมาขาเดรนได้ดังนั้นมอสเฟตแบบนี้จะทำงานได้ ต้องป้อนแรงดันที่ขาเกตเป็นแรงดันบวกเท่านั้นและแรงดันระหว่างขาเกตและซอร์ส (V_{GS}) ที่ป้อนให้นี้ต้องมีค่ามากกว่า $V_{GS(th)}$ (Gate Source threshold voltage)

รูปที่ 2.11 แสดงโครงสร้างของมอสเฟตแบบเอนชานซ์เม้นต์ (จาก www.cpe.ku.ac.th/~yuen/204471/device/diode_transistor/mosfet.htm)

รูปที่ 2.12 แสดงสัญลักษณ์มอสเฟตแบบบอนชานชั้นเม้นต์ (จาก www.cpe.ku.ac.th/~yuen/204471/device/diode_transistor/mosfet.htm)

เมื่อต้องการให้มอสเฟตกำลังนำกระแสอย่างต่อเนื่อง จะต้องมีการป้อนแรงดันไฟฟ้าระหว่างขาเดรนกับขาซอร์ส (V_{GS}) อย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลาของการสวิตช์ของมอสเฟตกำลังจะมีค่าอยู่ระหว่างหลักสิบของนาโนวินาที ถึงหลักร้อยนาโนวินาทีซึ่งจะขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดพิกัดของมอสเฟตกำลัง

ความต้านทานระหว่างขาเดรนกับขาซอร์ส จะขึ้นอยู่กับการทำงานของแรงดันไฟฟ้าหากทันแรงดันไฟฟ้าได้สูงก็ยิ่งทำให้ค่าความต้านทานระหว่างขาเดรนกับขาซอร์สมีค่ามากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อกำลังสูญเสียจากการนำกระแส (Conduction losses) เช่น มอสเฟตกำลังมีค่าพิกัดการทำงานของแรงดันไฟฟ้า 1,000 โวลต์ จะมีค่าความต้านทานระหว่างขาเดรนกับขาซอร์สมากกว่ามอสเฟตกำลังมีค่าพิกัดการทำงานของแรงดันไฟฟ้า 200 โวลต์ ดังนั้นการสูญเสียจากการนำกระแสของมอสเฟตกำลังที่ทันได้ 1,000 โวลต์ จะมีกำลังสูญเสียที่เกิดจากการนำกระแสมากกว่าของมอสเฟตกำลังที่ทันแรงดันไฟฟ้าได้ 200 โวลต์

ความต้านทานระหว่างขาเดรนกับขาซอร์สมอสเฟตกำลัง จะมีค่าสัมประสิทธิ์อุณหภูมิเป็นบวก คือเมื่ออุณหภูมิมากขึ้นความต้านทานก็จะมากขึ้น จึงสามารถนำมาต่อขนาดกันได้ง่ายหากต้องการใช้งานที่ต้องการกระแสไฟฟ้าสูงขึ้น ทั้งนี้มอสเฟตกำลังจะต้องมีคุณสมบัติต่างๆ เหมือนกันมากที่สุดจึงจะสามารถนำมาต่อกันได้

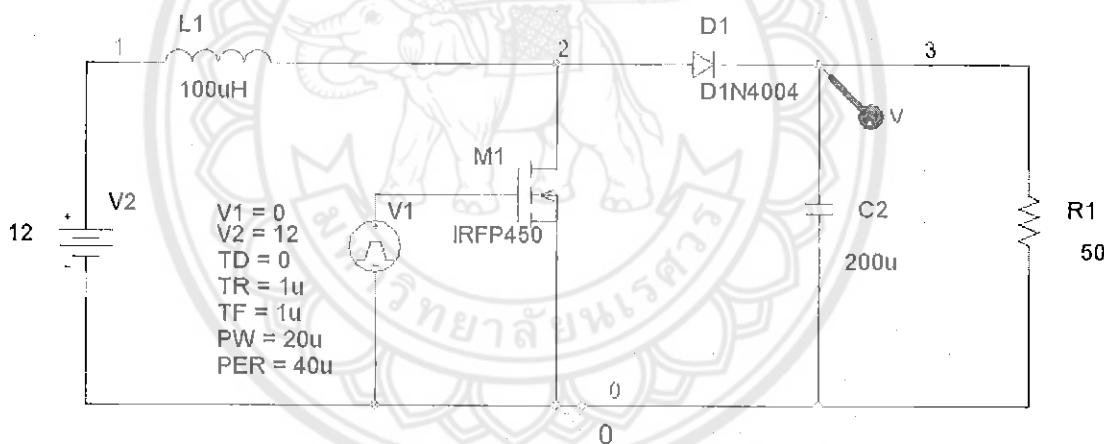
บทที่ 3

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

3.1 การวิเคราะห์วงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ด้วยโปรแกรม Pspice

โปรแกรม Pspice คือโปรแกรมใช้งานสำหรับการวิเคราะห์วงจรไฟฟ้า โดยจะวิเคราะห์กระแส, แรงดันและค่าอื่นๆ เมื่อจำลองแบบวงจรไฟฟ้าลงในโปรแกรม สำหรับผลการทดลองที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์เบรย์เทียบก่อนที่จะทำการทดลองในวงจรจริง เพื่อให้ได้ผลที่มีความถูกต้องและมีความแม่นยำยิ่งขึ้น

สำหรับโครงงานชุดนี้ การจำลองวงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ลงในโปรแกรม Pspice จะกำหนดให้ใช้แหล่งจ่ายไฟกระแสตรง (V2) 12 โวลต์, ตัวต้านทาน (R1) 50 โอห์ม, ตัวเก็บประจุ (C2) 200 ไมโครฟาร์ด, ตัวเหนี่ยวนำ (L1) 100 มิโครแอมป์, ไคลโอด (D1) เมอร์ D1N4004, มอเตอร์ (M1) เมอร์ IRFP450 และแหล่งจ่ายสัญญาณพัลส์ (V1) นำมาต่อ กันเป็นวงจรดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 วงจรบูสต์ค่อนเวอร์เตอร์ที่ออกแบบโดยโปรแกรม Pspice

ผลการทดสอบรูปสัญญาณแรงดันที่ได้จากการวิเคราะห์ในโปรแกรม Pspice จะถูกนำมาเปรียบเทียบกับแรงดันที่ได้ตามทฤษฎีและแรงดันที่ได้จากการทดสอบจริง โดยจะให้แรงดันอินพุต (V_s) มีค่า 12 โวลต์ (เนื่องจากใช้แหล่งจ่ายไฟกระแสตรงขนาด 12 โวลต์) การคำนวณหาแรงดันเออค์พุท (V_o) ตามทฤษฎีจะหาได้จาก

$$V_o = \frac{V_s}{1 - D} \quad (3.1)$$

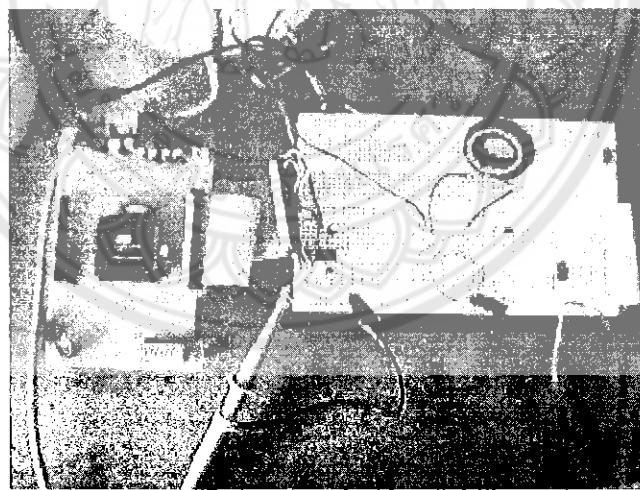
3.2 การทดสอบวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

การสร้างและทดสอบวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์จะต้องใช้อุปกรณ์นิดต่างๆ ได้แก่

ชุดไมโครคอนโทรลเลอร์ AT89C51ED2	1 ชุด
มอสเฟต เบอร์ IRFP 450	1 ตัว
ไดโอด เบอร์ D1N4004	1 ตัว
ตัวค้านทานขนาด 50 โอม	1 ตัว
ตัวเก็บประจุขนาด 200 ไมโครฟารัด	1 ตัว
ตัวเหนี่ยวนำขนาด 100 ไมโครhenry	1 ตัว

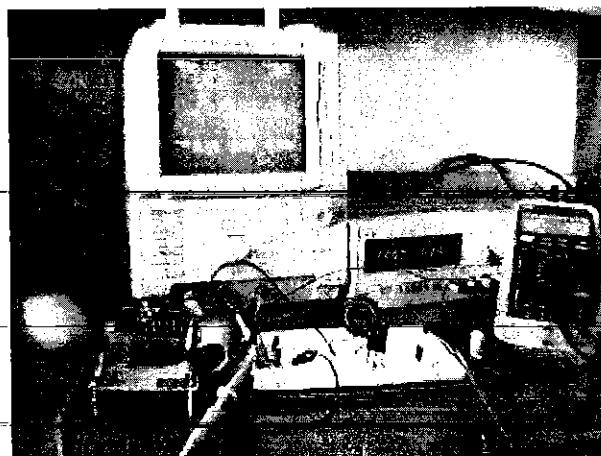
สำหรับรายละเอียดของอุปกรณ์ดังกล่าวจะแสดงในส่วนของการพนวก

ในการทดสอบจริง ขั้นแรกจะต้องต่อแหล่งกำเนิดไฟฟ้า (Power Supply) เข้ากับวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ เพื่อให้จ่ายแรงดันขนาด 12 โวลต์เข้าสู่ระบบ แรงดันดังกล่าวจะถูกกำหนดให้เป็นแรงดันอินพุต (Input Voltage) ขั้นต่อไปจะต้องต่อชุดไมโครคอนโทรลเลอร์ของ AT89C51ED2 เข้ากับวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ดังรูปที่ 3.2 โดยชุดไมโครคอนโทรลเลอร์จะทำหน้าที่ควบคุมความถี่และค่าดิจิต์ให้เกิดที่ป้อนเข้าสู่ระบบ เป็นผลให้สามารถควบคุมค่าดิจิต์ให้เกิดได้โดยใช้โปรแกรมภาษาแอสเซมบลีกำหนดค่าดังกล่าว

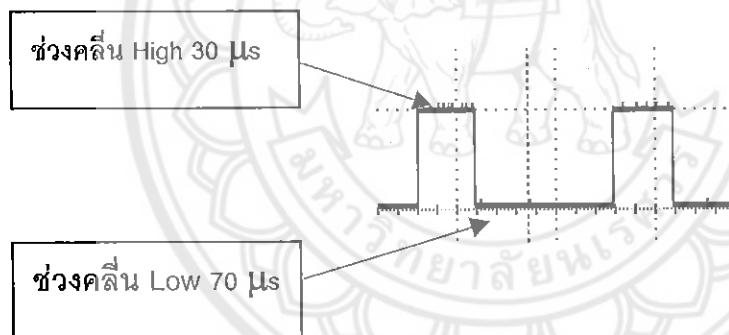
รูปที่ 3.2 การต่อชุดไมโครคอนโทรลเลอร์เข้ากับวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์

การวัดค่าแรงดันเอาต์พุตและค่าดิจิต์ให้เกิด ทำได้โดยการใช้โวลต์มิเตอร์ทำการวัดแรงดันเอาต์พุตที่บีริเวณโหลด (Load) และใช้ออสซิลโลสโคปทำการวัดค่าดิจิต์ให้เก็บริเวณพอร์ทที่กำหนดให้เป็นเอาต์พุต (กำหนดได้โดยใช้โปรแกรมภาษาแอสเซมบลี) ดังรูปที่ 3.3

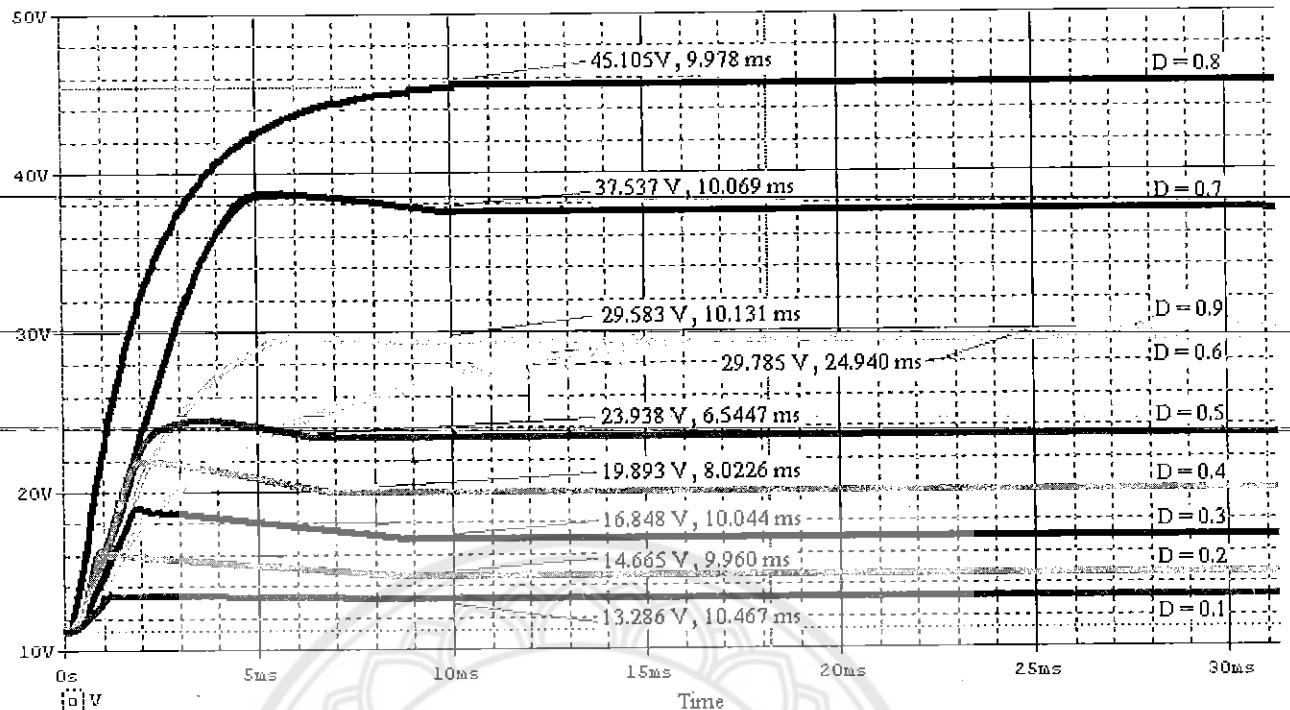
รูปที่ 3.3 การวัดค่าแรงดันเอาต์พุตและค่าดิวตี้ไซเคิลของระบบ

ในการหาค่าดิวตี้ไซเคิลจากสัญญาณพัลส์นั้น จะดูได้จากช่วงความของคลื่น โดยค่าดังกล่าวจะได้มาจากการที่สัญญาณเป็น High ใน 1 คลาบ ตัวอย่างเช่น สัญญาณ 1 คลาบใช้เวลา 100 ไมโครวินาที มีค่าดิวตี้ไซเคิล 30 เปอร์เซ็นต์ สัญญาณพัลส์จะอยู่ในช่วง High ประมาณ 30 ไมโครวินาที และจะอยู่ในช่วง Low ประมาณ 70 ไมโครวินาที ต่อสัญญาณ 1 คลาบ ดังรูปที่ 3.4

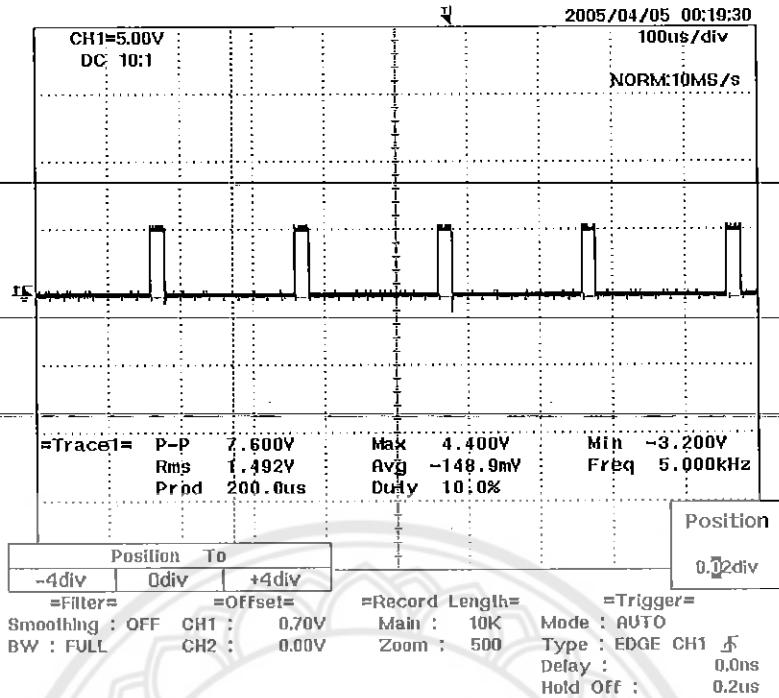
รูปที่ 3.4 รูปแบบของสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไซเคิล 30 เปอร์เซ็นต์

เมื่อทำการทดสอบวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์โดยการป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไซเคิลต่างๆ และทำการค่าแรงดันเอาต์พุตแล้ว จะได้ผลการทดลองดังรูปที่ 3.5 – 3.23 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างค่าแรงดันที่ได้จากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice กับค่าที่ได้จากการทดลองจริง

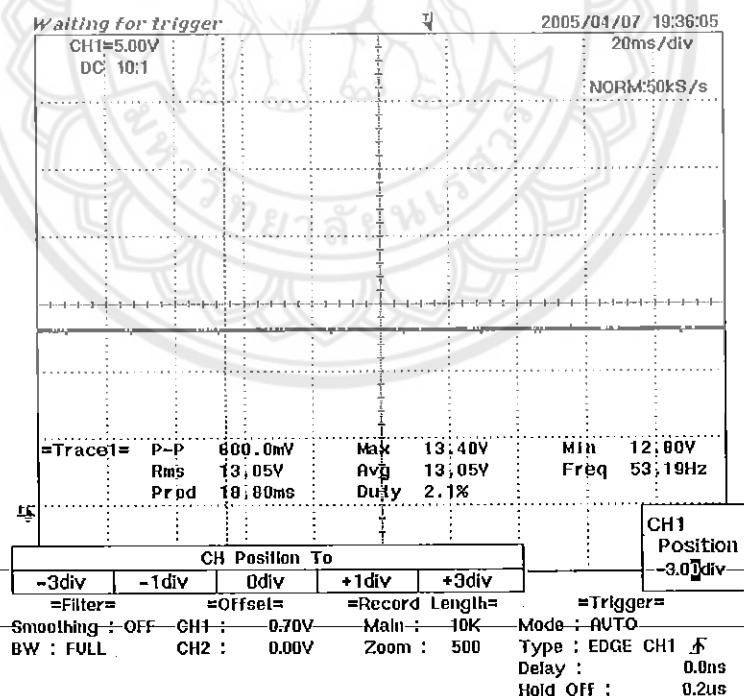

รูปที่ 3.5 กราฟแสดงเรงคันເອຕີ່ພຸດຈາກການຈຳລອງດ້ວຍໂປຣແກຣມ Pspice ທີ່ຄໍາດິວຕີ່ໃຊ້ເຄີດຕັ້ງແຕ່ 0.1 – 0.9

จากรูปที่ 3.5 จะแสดงให้เห็นค่าเรงคันເອຕີ່ພຸດທີ່ໄດ້ຈາກການຈຳລອງດ້ວຍໂປຣແກຣມ Pspice ທີ່ຄໍາດິວຕີ່ໃຊ້ເຄີດຕັ້ງແຕ່ 0.1 – 0.9 ຈາກຮາດົກລ່າວຈະເກີ້ນໄດ້ວ່າເຮັດສັນນີ້ໃນຮູບພລຕອບສະອງໜ້າບນະ (Transient) ຄໍາເຮັດສັນທີ່ແທ້ຈິງຈະໄດ້ຈາກໜ້າວິວວິວເວລາທີ່ເຮັດສັນເຮັດວຽກທີ່ ອາທິເໜັນ ທີ່ຄໍາດິວຕີ່ໃຊ້ເຄີດ 0.1 ຈະໄດ້ຄໍາເຮັດສັນເອຕີ່ພຸດ 13.286 ໂວດຕໍ່ ແລະ ອູ້ໃນສກວະຄອງຕົວທີ່ 10.467 ມິລືລົວນາທີ່ ພຶກສະກິນ ທີ່ຄໍາດິວຕີ່ໃຊ້ເຄີດ 0.2 ຈະໄດ້ຄໍາເຮັດສັນເອຕີ່ພຸດ 14.665 ໂວດຕໍ່ ແລະ ອູ້ໃນສກວະຄອງຕົວທີ່ 9.960 ມິລືລົວນາທີ່ ເປັນຕົ້ນ

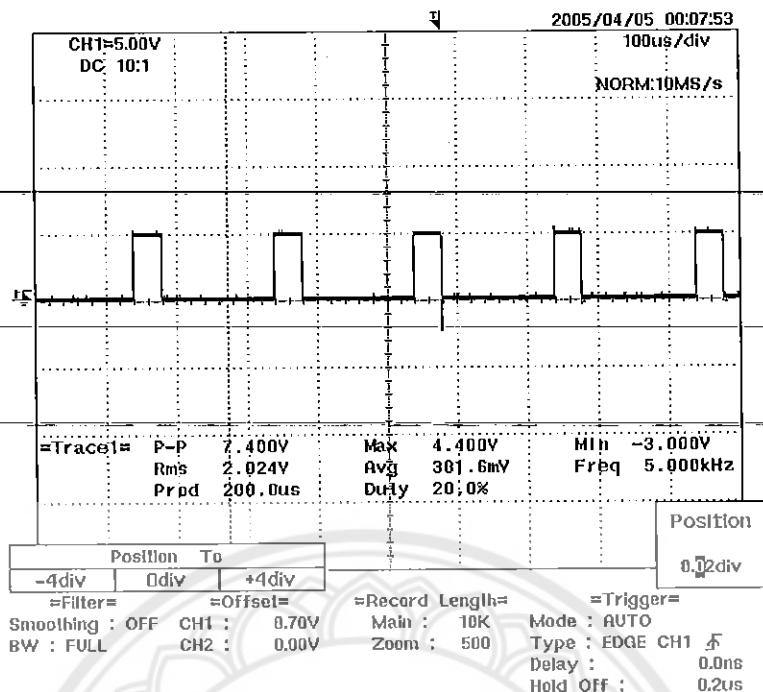

รูปที่ 3.6 ตัวอย่างการเก็บข้อมูลที่ได้จากการตั้งค่าคิวต์ไซเกล 10 เปอร์เซ็นต์

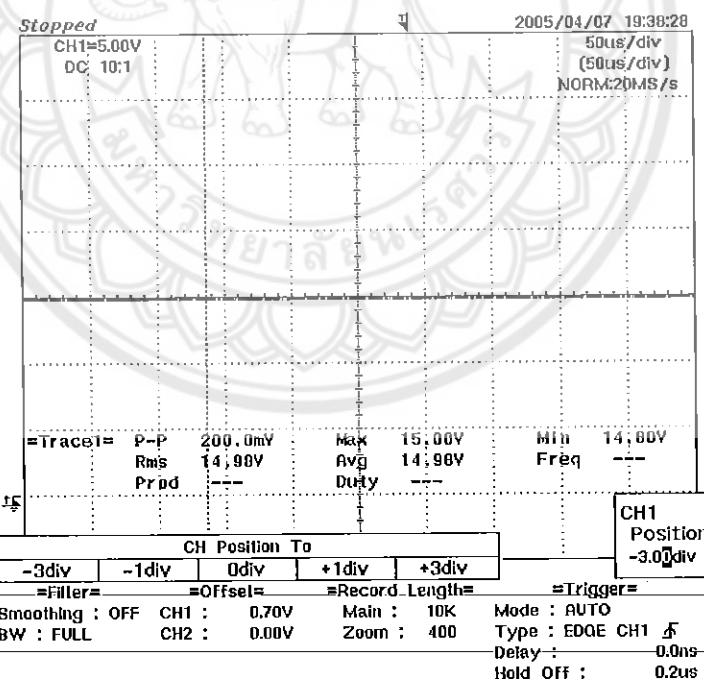

รูปที่ 3.7 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวต์ไซเกล 10 เปอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.6 เมื่อป้อนตัวอย่างพัลส์ที่ค่าคิวต์ไซเกล 10 เปอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต 13.05 โวลต์ โดยตัวอย่างที่ได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.7

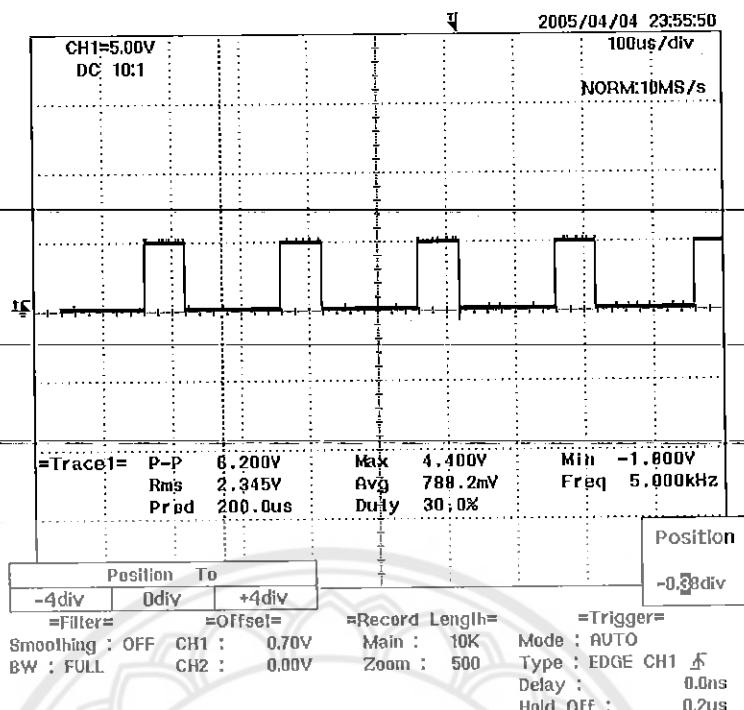

รูปที่ 3.8 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่คิวตี้ไซเคิล 20 เปอร์เซ็นต์

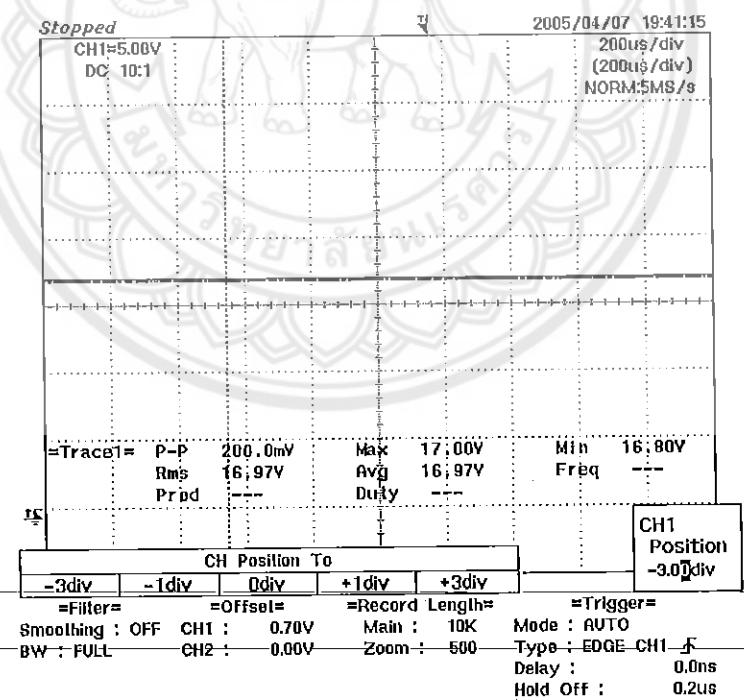

รูปที่ 3.9 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวตี้ไซเคิล 20 เปอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.8 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไซเคิล 20 เปอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุตคือ 14.98 โวลต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.9

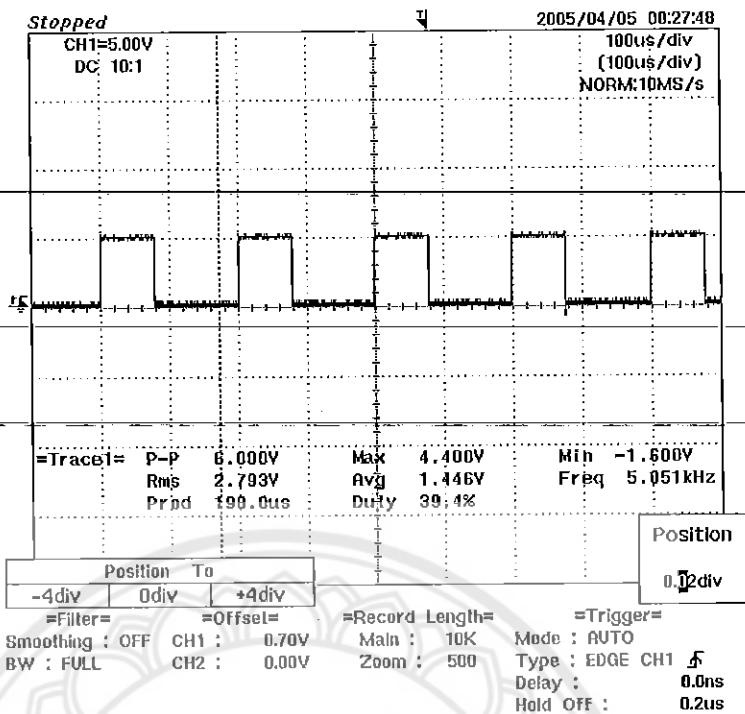

รูปที่ 3.10 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่ดิวตี้ไซเคิล 30 เปอร์เซ็นต์

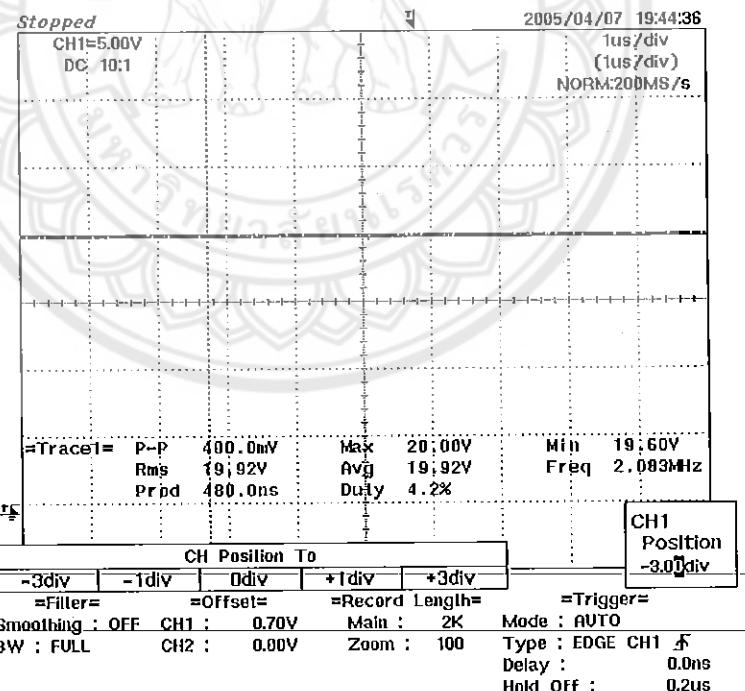

รูปที่ 3.11 แรงดันเอาต์พุต ที่ดิวตี้ไซเคิล 30 เปอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.10 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไซเคิล 30 เปอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุตคือ 16.97 โวลต์ โดยสัญญาณเท่าได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.11

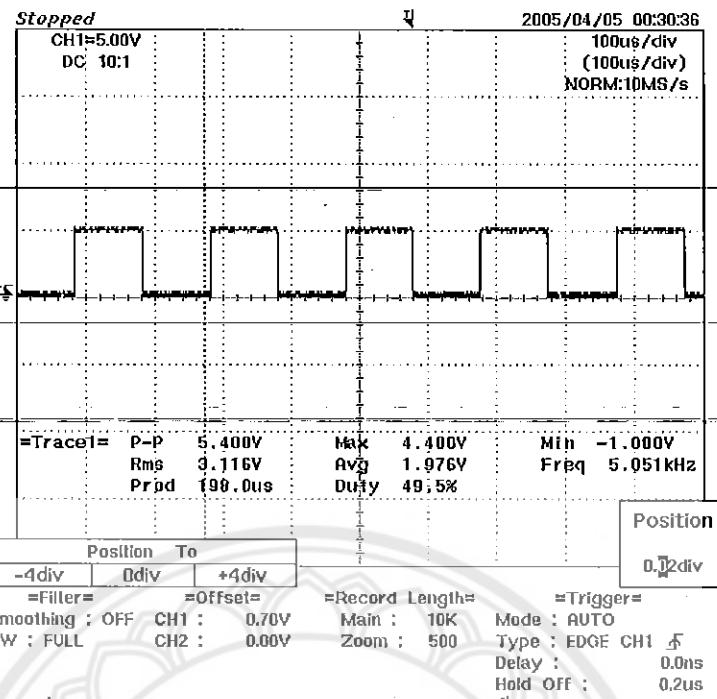

รูปที่ 3.12 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่คิวต์ไซเคิล 40 เบอร์เซ็นต์

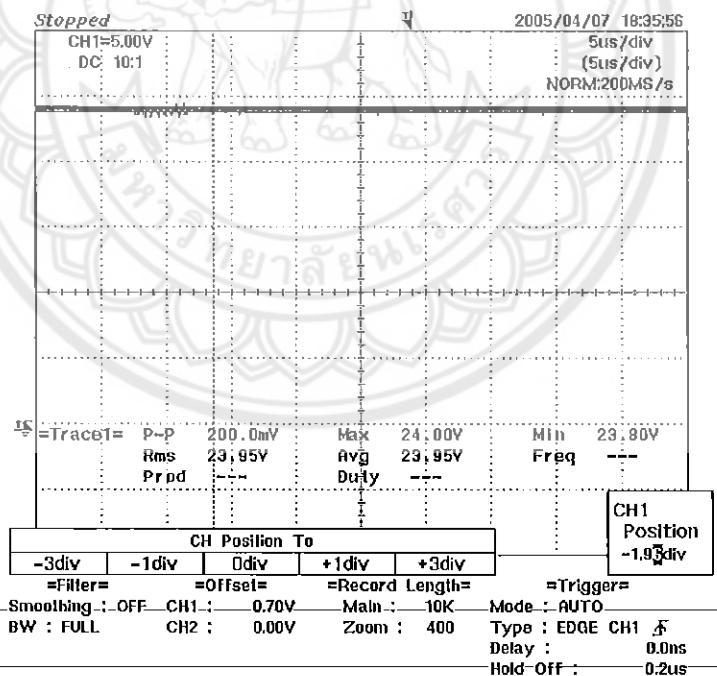

รูปที่ 3.13 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวต์ไซเคิล 40 เบอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.12 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าคิวต์ไซเคิล 40 เบอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต คือ 19.92 โวลต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.13

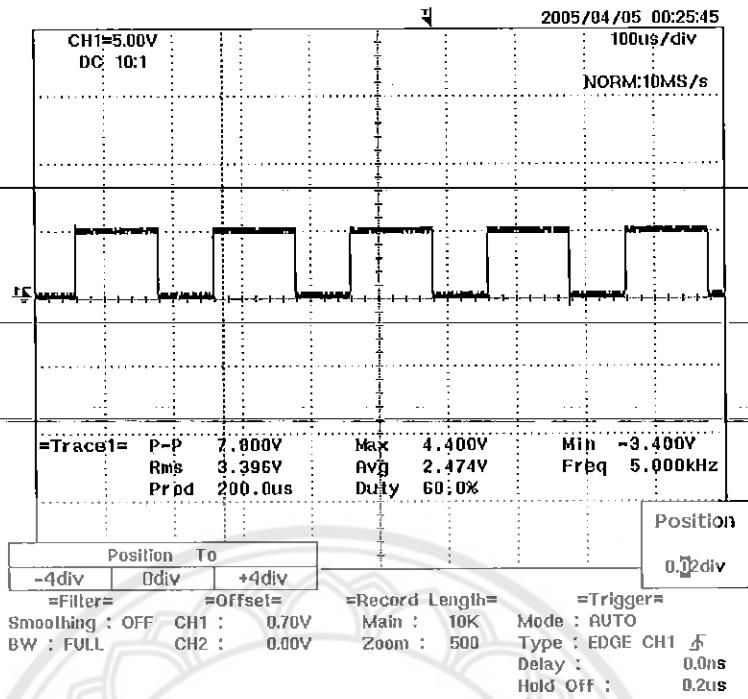

รูปที่ 3.14 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่คิวต์ไซเคิล 50 เบอร์เซ็นต์

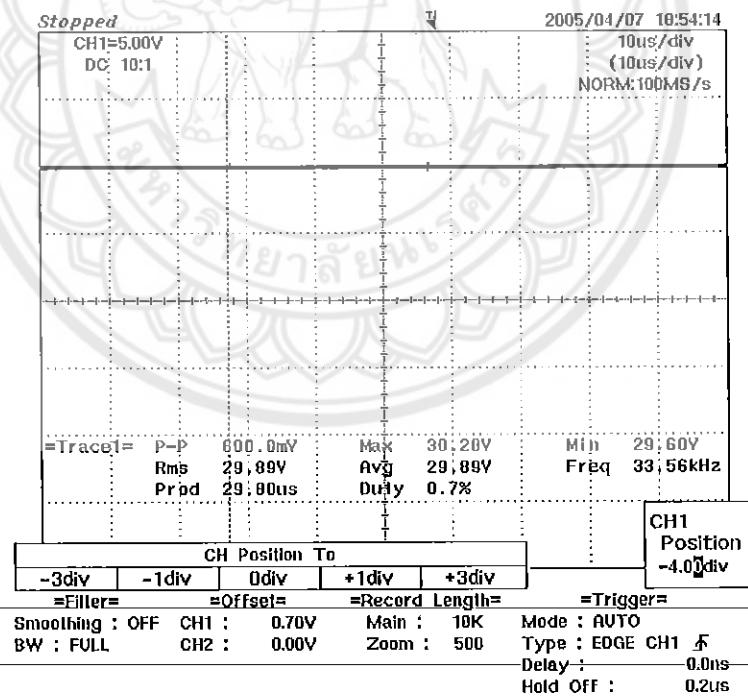

รูปที่ 3.15 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวต์ไซเคิล 50 เบอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.14 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าคิวต์ไซเคิล 50 เบอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต คือ 23.95 โวลต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงคงในรูปที่ 3.15

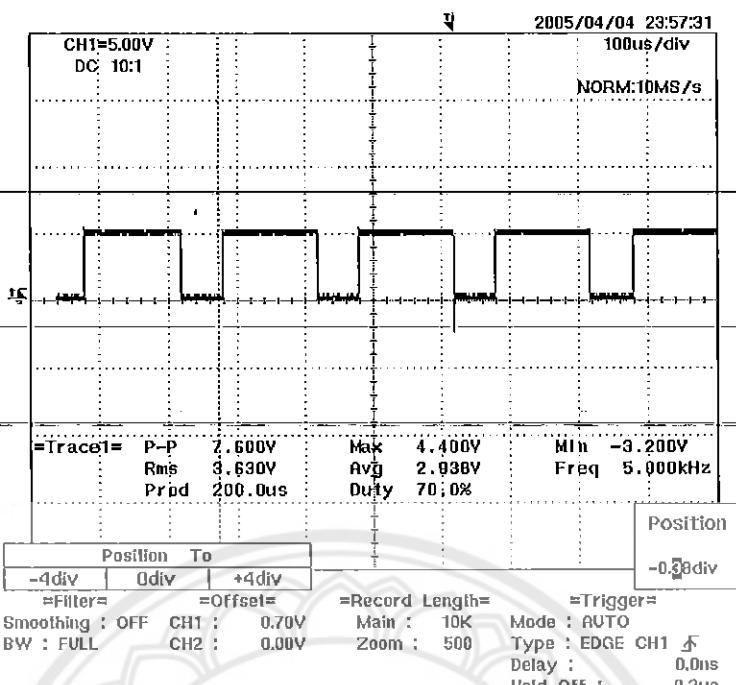

รูปที่ 3.16 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาชอร์ส ที่คิวต์ไฉคิล 60 เมอร์เซ่นต์

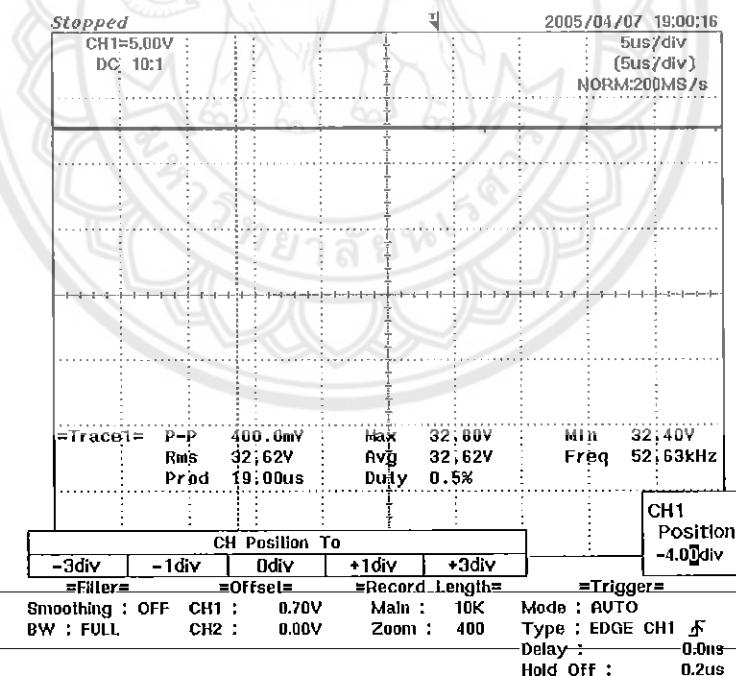

รูปที่ 3.17 แรงดันเอาต์พุต ที่คิวต์ไฉคิล 60 เมอร์เซ่นต์

จากรูปที่ 3.16 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าคิวต์ไฉคิล 60 เมอร์เซ่นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต คือ 29.89 โวลต์ โดยสัญญาณเท่าได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.17

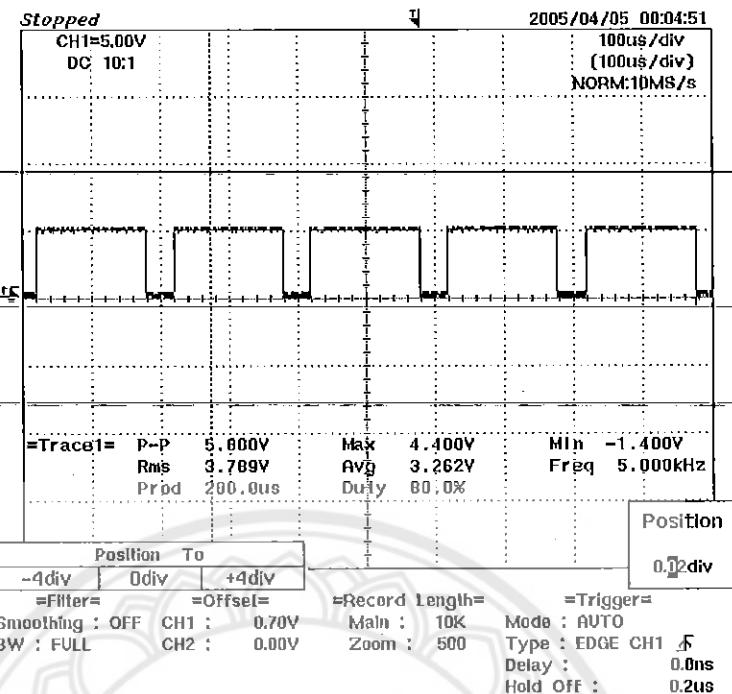

รูปที่ 3.18 สัญญาณที่ขาเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่ดิวตี้ไซเคิล 70 เมอร์เซ็นต์

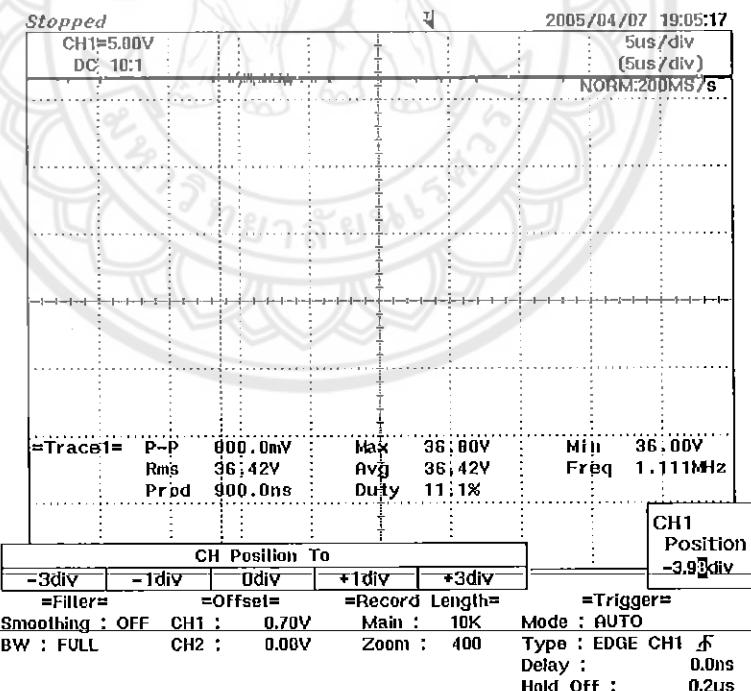

รูปที่ 3.19 แรงดันเอาต์พุต ที่ดิวตี้ไซเคิล 70 เมอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.18 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าดิวตี้ไซเคิล 70 เมอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต คือ 32.62 โวลต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.19

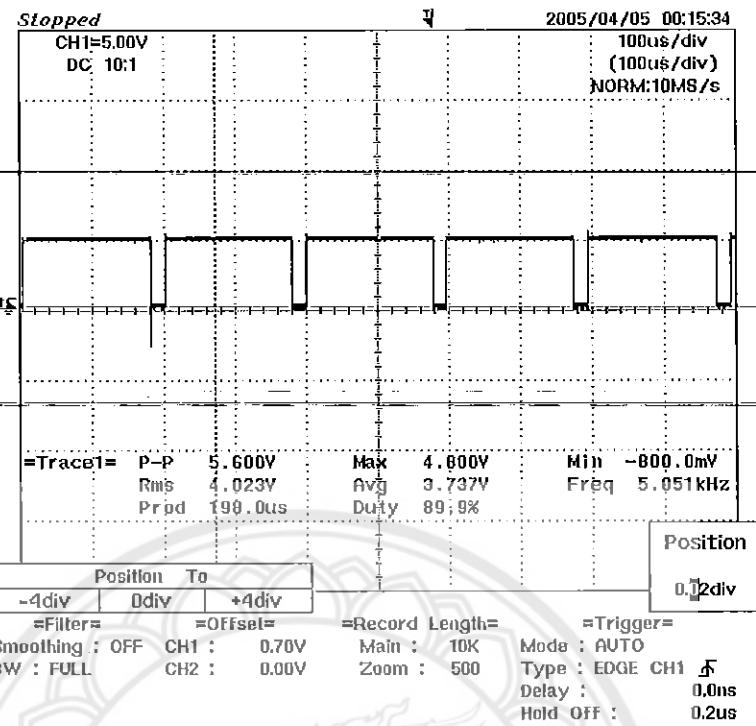

รูปที่ 3.20 สัญญาณขาเกตเที่ยงกับขาซอร์ส ที่ค่าตีไชเกิด 80 เปอร์เซ็นต์

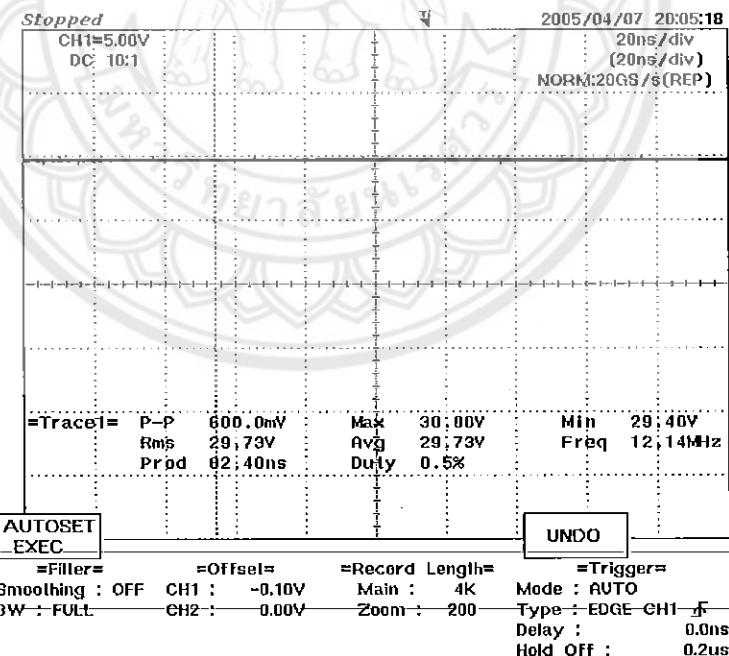

รูปที่ 3.21 แรงดันเอาต์พุต ที่ค่าตีไชเกิด 80 เปอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.20 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าตีไชเกิด 80 เปอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาต์พุต คือ 36.42 โวลต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงดังในรูปที่ 3.21

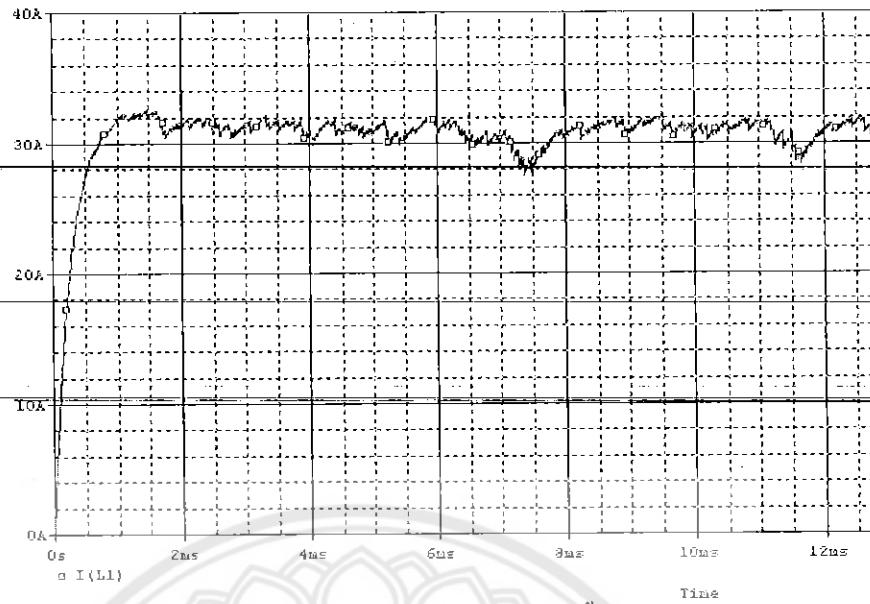

รูปที่ 3.22 สัญญาณเท็จเกตเทียบกับขาซอร์ส ที่ได้ตั้งใช้คีด 90 เปอร์เซ็นต์

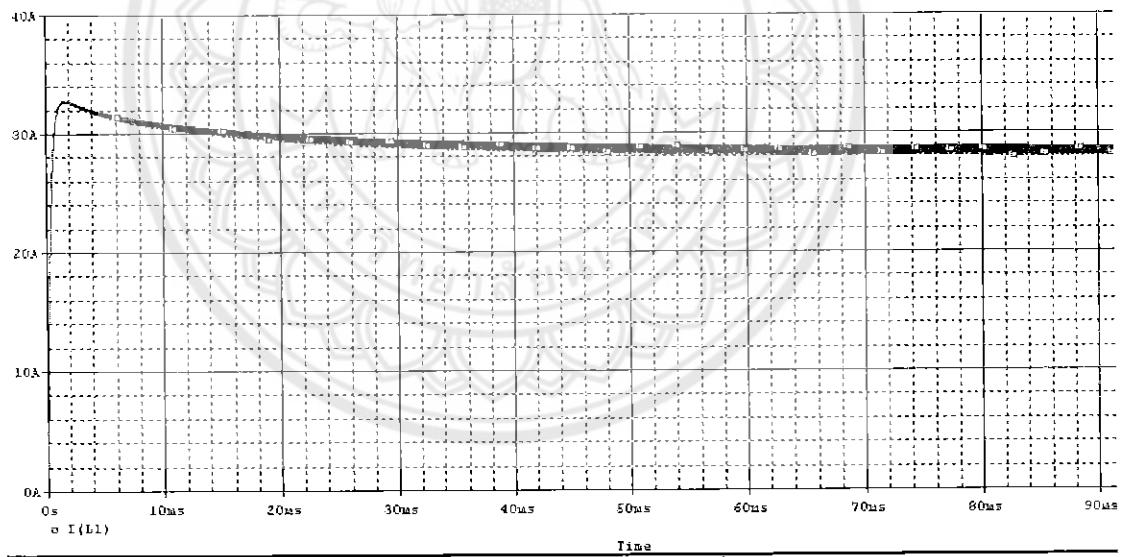

รูปที่ 3.23 แรงดันเอาท์พุต ที่ได้ตั้งใช้คีด 90 เปอร์เซ็นต์

จากรูปที่ 3.22 เมื่อป้อนสัญญาณพัลส์ที่ค่าตัวใช้คีด 90 เปอร์เซ็นต์ จะได้แรงดันเอาท์พุต คือ 29.73 โวตต์ โดยสัญญาณที่ได้จะแสดงคงในรูปที่ 3.23

รูปที่ 3.24 กระแสที่ได้จากการจำลองด้วย Pspice ที่คิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซนต์

รูปที่ 3.25 กระแสที่ได้จากการจำลองด้วย Pspice ที่คิวตี้ไซเคิล 80 เปอร์เซนต์

จากรูปที่ 3.24 และ 3.25 จะแสดงให้เห็นการจำลองค่ากระแสที่ไฟล์ผ่านตัวหนีบวนสำหรับคิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซนต์และ 80 เปอร์เซนต์ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ากระแสทั้งสองกรณีมีความต่อเนื่องกัน แต่ค่ากระแสที่คิวตี้ไซเคิล 90 เปอร์เซนต์นั้น ระบบจะไม่มีความเสถียรภาพทำให้ไม่สามารถนำมาใช้งานได้

3.3 การวิเคราะห์แรงดันเอาต์พุตตามทฤษฎีกับแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice และการทดสอบจริง

เมื่อนำแรงดันที่ได้ตามทฤษฎี แรงดันจากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice และแรงดันที่ได้จากการทดสอบจริงมาเปรียบเทียบกันจะพบว่า ในช่วงแรกที่ค่าคิวตี้ไซเคิลอยู่ระหว่าง 0.1 – 0.6 ค่าที่ได้จากทั้ง 3 กรณีจะใกล้เคียงกันมาก แต่ช่วงค่าคิวตี้ไซเคิลตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปจะพบว่า ค่าแรงดันจากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice และแรงดันที่ได้จากการทดสอบจริง จะไม่เพิ่มขึ้นมากและเมื่อถึงจุดหนึ่งก็จะมีค่าลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับตามทฤษฎี

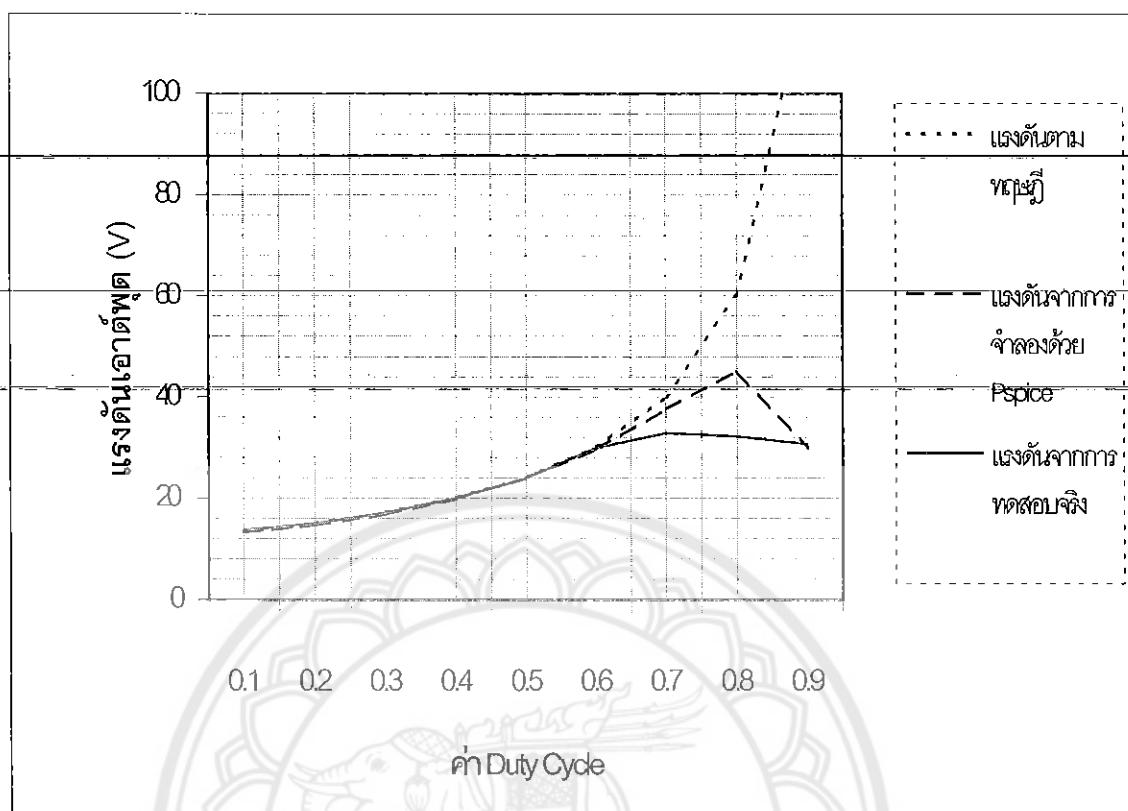
ทั้งนี้เป็นผลมาจากการแสวงหาแหล่งไฟฟ้าผ่านตัวหน่วยน้ำจะไม่ต่อเนื่อง ทำให้อัตราการขยายแรงดันลดลง จนเมื่อถึงจุดหนึ่งแรงดันก็จะไม่เสถียรในที่สุด

นอกจากนี้ค่าแรงดันเอาต์พุตสูงสุดจากการทดสอบจริง จะมีค่าต่ำกว่าค่าแรงดันสูงสุดจากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice ซึ่งมีแรงดันเอาต์พุตสูงสุดอยู่ที่ 45.105 โวลต์ เนื่องจากแรงดันเอาต์พุตจากการทดสอบจริงจะมีการสูญเสียแรงดันไฟฟ้าตกร่องได้โดย, ตัวขับสัญญาณและตัวอุปกรณ์สวิตช์ เช่นเดียวกับกรณีแรก เป็นผลให้มีแรงดันเอาต์พุตสูงสุดอยู่ที่ 32.84 โวลต์ เท่านั้น

การคำนวณแรงดันที่ได้ตามทฤษฎี แรงดันจากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice และแรงดันที่ได้จากการทดสอบจริง จะได้ผลดังตารางนี้

ตารางที่ 3.1 ตารางเปรียบเทียบแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากทฤษฎี การจำลอง โปรแกรม Pspice และการทดสอบจริง

แรงดันอินพุต (V)	ค่าคิวตี้ไซเคิล (D)	แรงดันเอาต์พุต (V) ตามทฤษฎี	แรงดันเอาต์พุต (V) จากโปรแกรม Pspice	แรงดันเอาต์พุต (V) จากการทดสอบจริง
12	0.1	13.20	13.286	13.67
12	0.2	15.00	14.665	14.97
12	0.3	17.16	16.848	17.13
12	0.4	20.04	19.893	20.02
12	0.5	24.00	23.938	23.94
12	0.6	30.00	29.583	29.83
12	0.7	39.96	37.537	32.84
12	0.8	60.00	45.105	32.18
12	0.9	120.00	29.785	30.58

รูปที่ 3.26 กราฟแสดงการเปรียบเทียบแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากทฤษฎี การจำลองโปรแกรม Pspice และการทดสอบจริง

จากกราฟที่ 3.26 ในช่วงค่าดิวตี้ไซเคิลที่ 0.1 – 0.6 แรงดันเอาต์พุตทั้ง 3 กรณีจะมีค่าใกล้เคียงกันมาก แต่ในช่วงค่าดิวตี้ไซเคิลที่ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ค่าแรงดันเอาต์พุตจากการทดสอบจริงและการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice จะมีค่าเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยก่อนที่จะลดลงเมื่ออยู่ในช่วงค่าดิวตี้ไซเคิลประมาณ 0.8 ซึ่งแตกต่างจากทฤษฎีที่แรงดันสูงขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากการกระแสที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำไม่มีความต่อเนื่อง ดังนั้นจากการทดสอบวงจรบูสต์ควรรู้เรื่อร์จะพบว่าเมื่อป้อนแรงดันเอาต์พุตขนาด 12 โวลต์ พื้雍ป้อนสัญญาณพัลส์เข้าไปในระบบแล้ว จะเห็นได้ว่าแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice จะมีค่าใกล้เคียงกับแรงดันเอาต์พุตจากการทดสอบจริงก็อเมื่อเพิ่มค่าดิวตี้ไซเคิลถึงขุดๆ หนึ่ง แรงดันเอาต์พุตจะไม่เพิ่มขึ้นแต่มีค่าลดลง ซึ่งแตกต่างจากแรงดันเอาต์พุตตามทฤษฎีซึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามทฤษฎี

บทที่ 4

สรุปผล และวิเคราะห์

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลที่ได้จากการทำโครงการนี้ พร้อมเสนอแนวทางในการนำโครงการนี้ไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ในอนาคต

4.1 สรุปผล

ในโครงการนี้เป็นการออกแบบวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ (Boost converter) เพื่อควบคุมแรงดันเอาต์พุตด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์เป็นตัวสั่งจ่ายค่าสัญญาณให้กับวงจรบูสต์คอนเวอร์เตอร์ที่ต้องการ ที่ต้องการเพื่อให้เป็นไปตามที่ต้องการ ซึ่งในโครงการนี้ก็เป็นไปตามที่ต้องการโดยเบรียบเทียบจากค่าที่ได้จากการจำลองในโปรแกรม Pspice และค่าที่ได้จากการทดสอบจริง

จากการทดสอบพบว่ากราฟที่ได้จากการจำลองด้วยโปรแกรม Pspice จะมีค่าใกล้เคียงกับค่าที่ได้จากการทดสอบจริงมาก โครงการนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมแรงดันที่ได้จากแบตเตอรี่โซลาร์เซลล์ต่อไป

4.2 ปัญหาที่พบ

- 4.2.1 ปัญหาระบบการมีสัญญาณเรบกวนต่างๆ เข้ามายังชุดนี้อยู่ในการแปลงแรงดันที่จะนำไปจ่ายให้กับมอเตอร์
- 4.2.2 ปัญหาในเรื่องกระแสในวงจรยังมีค่าน้อยเกินไปและยังมีปัญหาระบบการสูญเสียแรงดันตกร่วงได้โอดกับตัวขยายสัญญาณของวงจร

4.3 แนวทางในการพัฒนาต่อไป

- 4.2.2 ต้องมีการติดตั้งวงจรควบคุมอัตโนมัติเพิ่มเติม เพื่อควบคุมแรงดันให้เสถียรภาพยิ่งขึ้น
- 4.2.3 เพิ่มขีดความสามารถในการจ่ายกระแสให้เพิ่มมากขึ้น
- 4.2.4 สามารถนำวงจรดังกล่าวไปพัฒนาร่วมกับโซลาร์เซลล์ได้จริง

เอกสารอ้างอิง

[1] รศ.ดร. วีระเชษฐ์ จันเจน, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, พิมพ์ครั้งที่2, กรุงเทพฯ, หจก. จี.เจ. พรินติ้ง,
2547

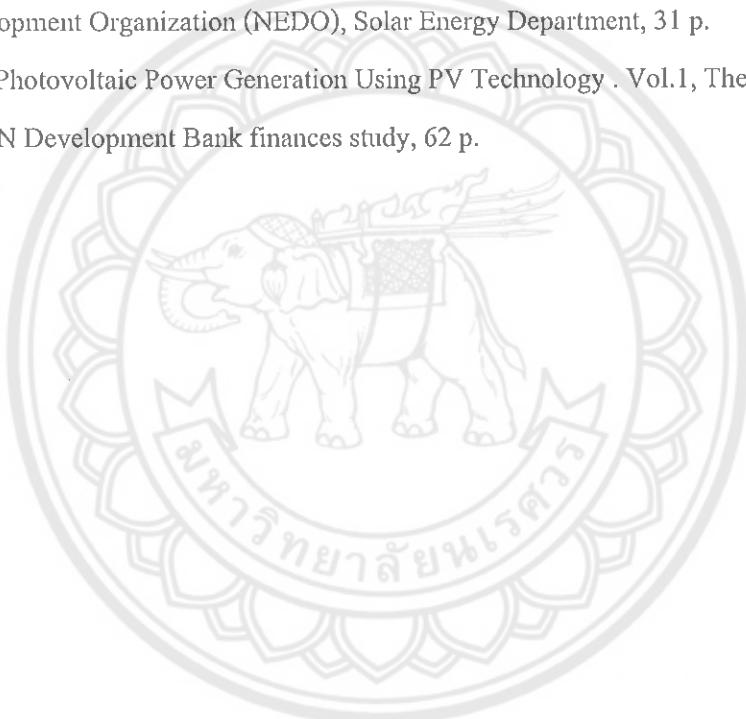
[2] MUHAMMAD H.RASHID, POWER ELECTRONICS, NEW JERSEY: PRINTICE, 1997

[3] ศุระพล เศียรมนตรี, อิเล็กทรอนิกส์กำลัง, พิมพ์ครั้งที่1, กรุงเทพฯ, 2545

[4] <http://www.thaiengineering.com>

[5] “Solar Energy Utilization Technology”, New Energy and Industrial Technology
Development Organization (NEDO), Solar Energy Department, 31 p.

[6] Solar Photovoltaic Power Generation Using PV Technology . Vol.1, The Technology,
ASIAN Development Bank finances study, 62 p.

ภาคผนวก

โปรแกรมภาษาแอสเซมบลีที่ใช้จ่ายสัญญาณไฟวงจรดิจิตอลคอนเวอร์เตอร์

```
ORG 0000H
MOV TMOD,#01H
START: SETB P2.1
        ACALL DELAY1
        CLR P2.1
        ACALL DELAY2
        SJMP START
DELAY1: CLR TF0
        CLR TR0
        MOV TH0,#0FFH
        MOV TL0,#0FCH
        SETB TR0
WAIT:   JNB TF0,WAIT
        RET
DELAY2: CLR TF1
        CLR TR1
        MOV TH1,#0FFH
        MOV TL1,#0FAH
        SETB TR1
WAIT:   JNB TF1,WAIT
        RET
END
```

IRFP450B

November 2001

IRFP450B

500V N-Channel MOSFET

General Description

These N-Channel enhancement mode power field effect transistors are produced using Fairchild's proprietary, planar, DMOS technology.

This advanced technology has been especially tailored to minimize on-state resistance, provide superior switching performance, and withstand high energy pulse in the avalanche and commutation mode. These devices are well suited for high efficiency switch mode power supplies, power factor correction and electronic lamp ballasts based on half bridge.

Features

- 14A, 500V, $R_{DS(on)} = 0.39\Omega$ @ $V_{GS} = 10V$
- Low gate charge (typical 87 nC)
- Low C_{RSS} (typical 60 pF)
- Fast switching
- 100% avalanche tested
- Improved dv/dt capability

Absolute Maximum Ratings $T_C = 25^\circ C$ unless otherwise noted

Symbol	Parameter	IRFP450B	Units
V_{DSS}	Drain-Source Voltage	500	V
I_D	Drain Current - Continuous ($T_C = 25^\circ C$)	14	A
	- Continuous ($T_C = 100^\circ C$)	8.8	A
I_{DM}	Drain Current - Pulsed	(Note 1)	A
V_{GSS}	Gate-Source Voltage	± 30	V
E_{AS}	Single Pulsed Avalanche Energy	(Note 2)	mJ
I_{AR}	Avalanche Current	(Note 1)	A
E_{AR}	Repetitive Avalanche Energy	(Note 1)	mJ
dv/dt	Peak Diode Recovery dv/dt	(Note 3)	V/ns
P_D	Power Dissipation ($T_C = 25^\circ C$)	205	W
	- Derate above $25^\circ C$	1.64	W/ $^\circ C$
T_J, T_{S1G}	Operating and Storage Temperature Range	-55 to +150	$^\circ C$
T_L	Maximum lead temperature for soldering purposes, 1/8" from case for 5 seconds	300	$^\circ C$

Thermal Characteristics

Symbol	Parameter	Typ	Max	Units
R_{IJC}	Thermal Resistance, Junction-to-Case	--	0.61	$^\circ C/W$
R_{UCS}	Thermal Resistance, Case-to-Sink	0.24	--	$^\circ C/W$
R_{UJA}	Thermal Resistance, Junction-to-Ambient	--	40	$^\circ C/W$

IRFP450B

Electrical Characteristics <small>T_C = 25°C unless otherwise noted</small>						
Symbol	Parameter	Test Conditions	Min	Typ	Max	Units
Off Characteristics						
BV _{DS}	Drain-Source Breakdown Voltage	V _{GS} = 0 V, I _D = 200 μA	500	--	--	V
ΔBV _{DS} / ΔT _J	Breakdown Voltage Temperature Coefficient	I _D = 250 μA, Referenced to 25°C	--	0.55	--	V/°C
I _{SS}	Zero Gate Voltage Drain Current	V _{DS} = 500 V, V _{GS} = 0 V	--	--	10	μA
		V _{DS} = 400 V, T _C = 125°C	--	--	100	μA
I _{GSSF}	Gate-Body Leakage Current, Forward	V _{GS} = 30 V, V _{DS} = 0 V	--	--	100	nA
I _{GSSR}	Gate-Body Leakage Current, Reverse	V _{GS} = -30 V, V _{DS} = 0 V	--	--	-100	nA
On Characteristics						
V _{GS(on)}	Gate Threshold Voltage	V _{DS} = V _{GS} , I _D = 250 μA	2.0	--	4.0	V
R _{DS(on)}	Static Drain-Source On-Resistance	V _{GS} = 10 V, I _D = 7.0 A	--	0.31	0.39	Ω
g _{fs}	Forward Transconductance	V _{DS} = 40 V, I _D = 7.0 A (Note 4)	--	14	--	S
Dynamic Characteristics						
C _{iss}	Input Capacitance	V _{DS} = 25 V, V _{GS} = 0 V, f = 1.0 MHz	--	2900	3800	pF
C _{oss}	Output Capacitance		--	280	340	pF
C _{rss}	Reverse Transfer Capacitance		--	60	80	pF
Switching Characteristics						
I _{d(on)}	Turn-On Delay Time	V _{DD} = 250 V, I _D = 14 A, R _G = 25 Ω (Note 4, 5)	--	45	100	ns
t _r	Turn-On Rise Time		--	130	270	ns
I _{d(off)}	Turn-Off Delay Time		--	260	530	ns
t _f	Turn-Off Fall Time		--	125	260	ns
Q _g	Total Gate Charge	V _{DS} = 400 V, I _D = 14 A, V _{GS} = 10 V (Note 4, 5)	--	87	113	nC
Q _{gs}	Gate-Source Charge		--	13	--	nC
Q _{gd}	Gate-Drain Charge		--	39	--	nC
Drain-Source Diode Characteristics and Maximum Ratings						
I _S	Maximum Continuous Drain-Source Diode Forward Current		--	--	14	A
I _{SM}	Maximum Pulsed Drain-Source Diode Forward Current		--	--	56	A
V _{SD}	Drain-Source Diode Forward Voltage	V _{GS} = 0 V, I _S = 14 A	--	--	1.4	V
t _{rr}	Reverse Recovery Time	V _{GS} = 0 V, I _S = 14 A, dI _F / dt = 100 A/μs (Note 4)	--	495	--	ns
Q _{rr}	Reverse Recovery Charge		--	7.06	--	μC

Notes:

1. Repetitive Rating : Pulse width limited by maximum junction temperature
2. L = 0.1mH, I_S = 14A, V_{pp} = 80V, R_G = 25 Ω, Starting T_J = 25°C
3. I_{SG} < 11A, dI/dt < 300A/μs, V_{DD} < 14V/DS Starting T_J = 25°C
4. Pulse Test : Pulse width < 300μs, Duty cycle < 2%
5. Essentially independent of operating temperature

IRFP450B

Typical Characteristics

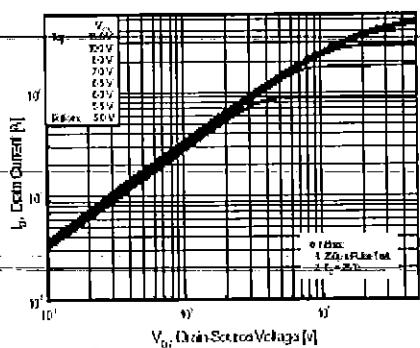

Figure 1. On-Region Characteristics

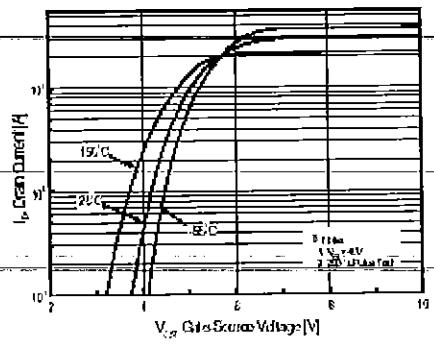

Figure 2. Transfer Characteristics

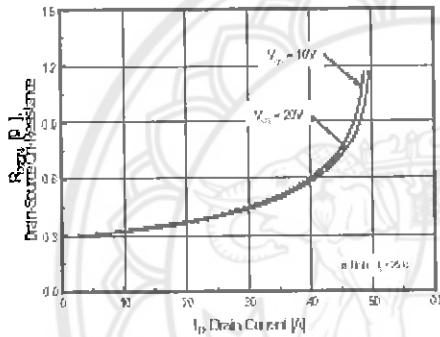

Figure 3. On-Resistance Variation vs Drain Current and Gate Voltage

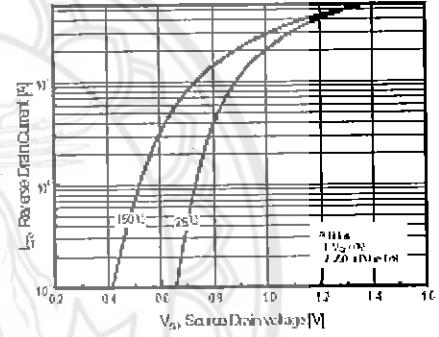

Figure 4. Body Diode Forward Voltage Variation with Source Current and Temperature

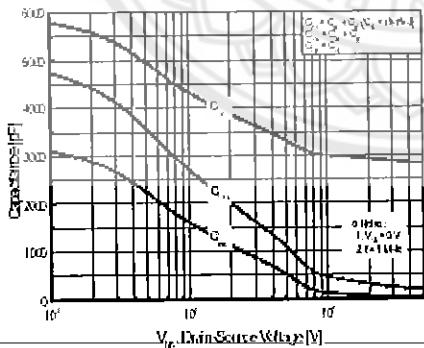

Figure 5. Capacitance Characteristics

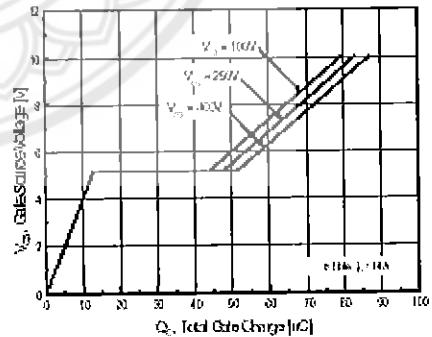

Figure 6. Gate Charge Characteristics

IRFP450B

Typical Characteristics (Continued)

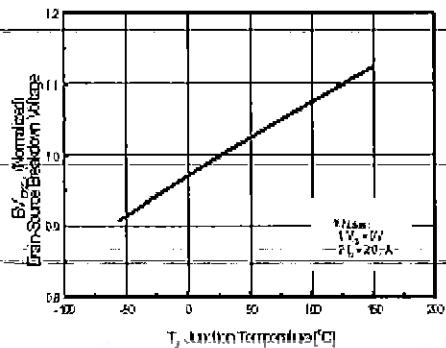

Figure 7. Breakdown Voltage Variation
vs Temperature

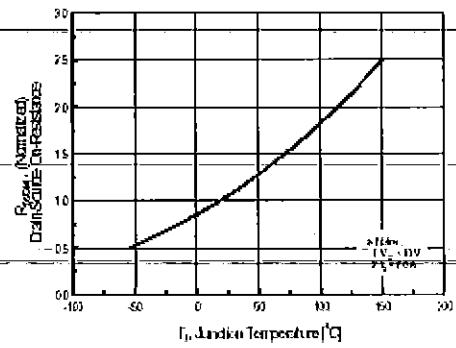

Figure 8. On-Resistance Variation
vs Temperature

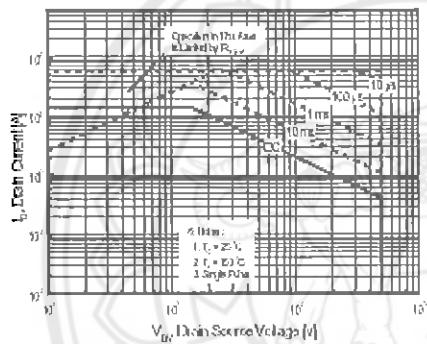

Figure 9. Maximum Safe Operating Area

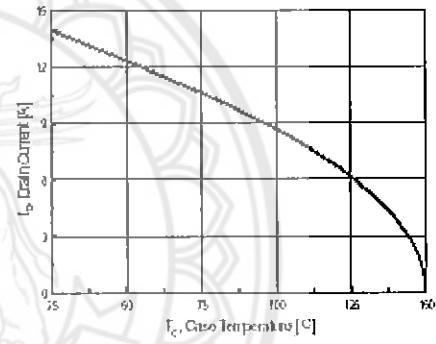

Figure 10. Maximum Drain Current
vs Case Temperature

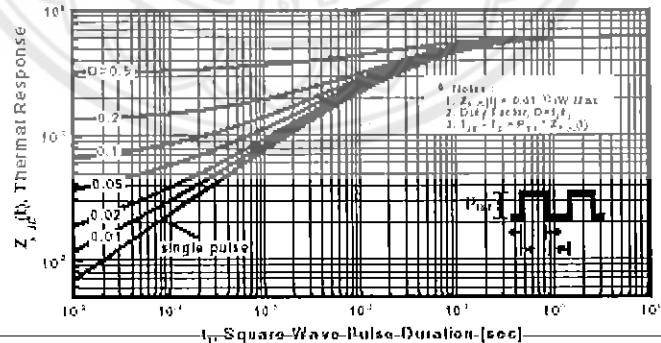
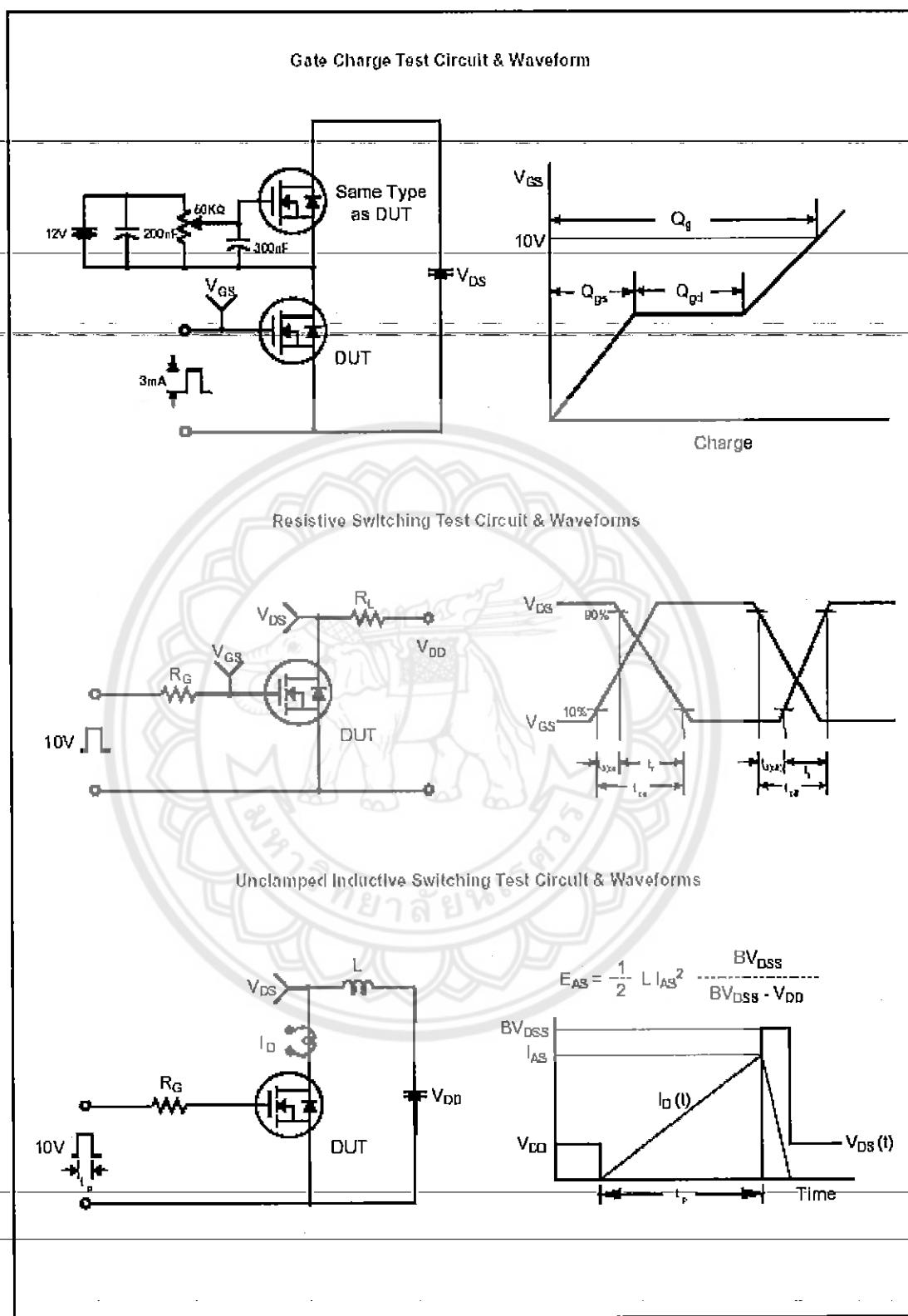

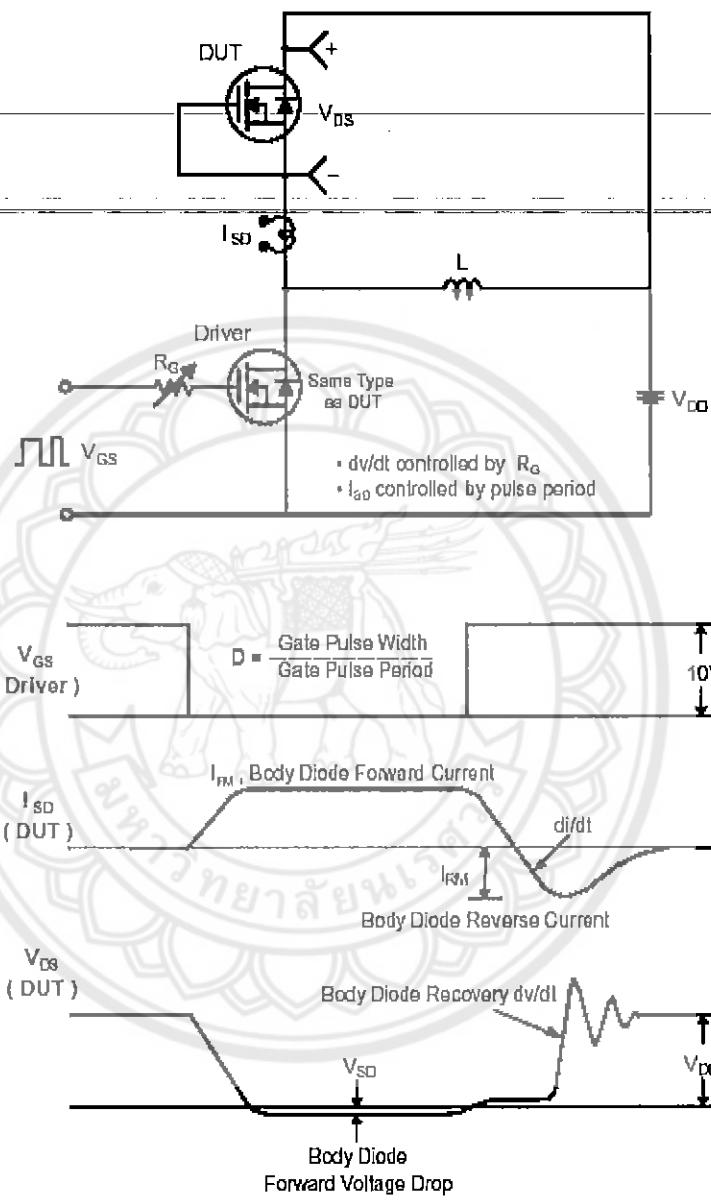
Figure 11. Transient Thermal Response Curve

IRFP450B

IRFP450B

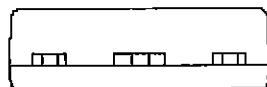
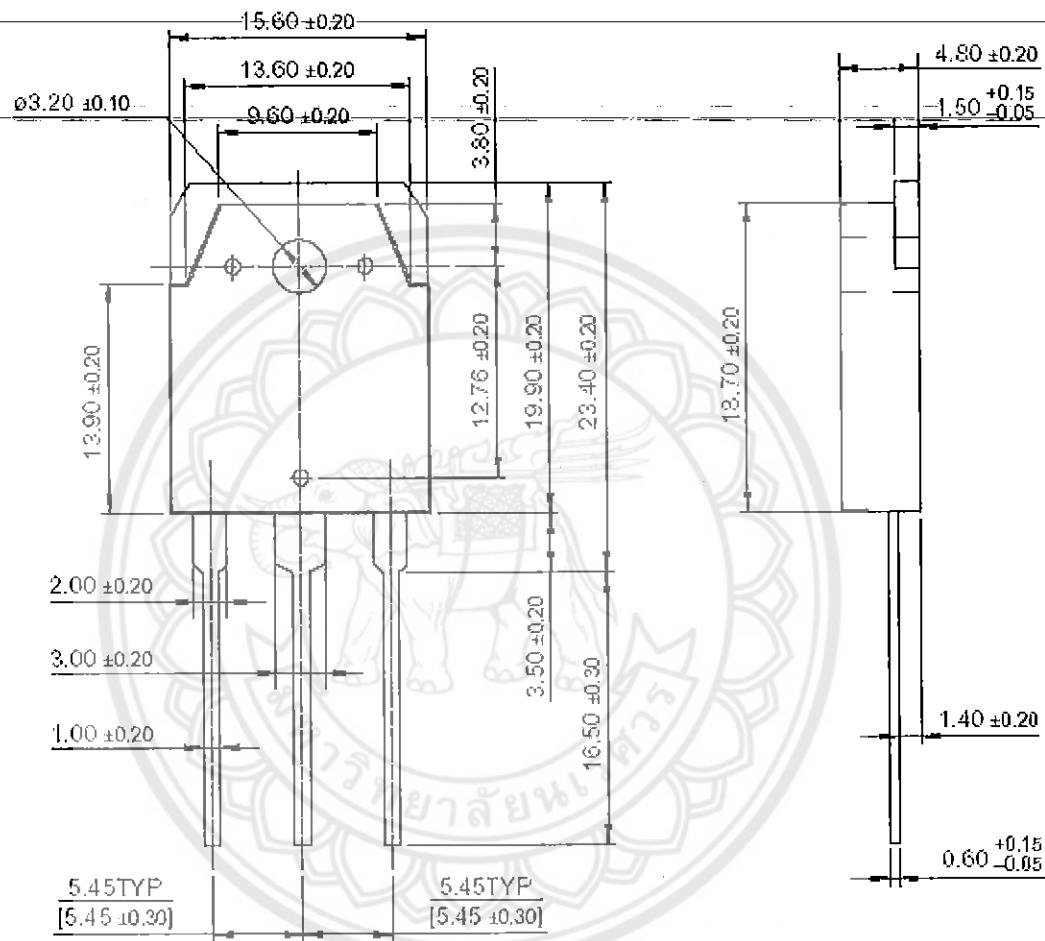
Peak Diode Recovery dv/dt Test Circuit & Waveforms

IRFP450B

Package Dimensions

TO-3P

Dimensions in Millimeters

TRADEMARKS

The following are registered and unregistered trademarks Fairchild Semiconductor owns or is authorized to use and is not intended to be an exhaustive list of all such trademarks.

ACE™	FAST®	OPTOLOGIC™	SMART START™	VCX™
Bottomless™	FAST™	OPTOPLANAR™	STARPOWER™	
CoolFET™	FRFET™	PACMAN™	Stealth™	
CROSSVOLT™	GlobalOptoisolator™	POP™	SuperSOT™-3	
DenseTrench™	GTO™	Power247™	SuperSOT™-6	
DOME™	HiSeC™	PowerTrench®	SuperSOT™-8	
EcoSPARK™	ISOPLANAR™	QFET™	SyncFET™	
E ² CMOS™	LittleFET™	QS™	TriTranslation™	
EnSigna™	MicroFET™	QT Optoelectronics™	TinyLogic™	
FACT™	MicroPak™	Quiet Series™	UHC™	
FACT Quiet Series™	MICROWIRE™	SLIENT SWITCHER®	UltraFET®	

STARPOWER is used under license

DISCLAIMER

FAIRCHILD SEMICONDUCTOR RESERVES THE RIGHT TO MAKE CHANGES WITHOUT FURTHER NOTICE TO ANY PRODUCTS HEREIN TO IMPROVE RELIABILITY, FUNCTION OR DESIGN. FAIRCHILD DOES NOT ASSUME ANY LIABILITY ARISING OUT OF THE APPLICATION OR USE OF ANY PRODUCT OR CIRCUIT DESCRIBED HEREIN; NEITHER DOES IT CONVEY ANY LICENSE UNDER ITS PATENT RIGHTS, NOR THE RIGHTS OF OTHERS.

LIFE SUPPORT POLICY

FAIRCHILD'S PRODUCTS ARE NOT AUTHORIZED FOR USE AS CRITICAL COMPONENTS IN LIFE SUPPORT DEVICES OR SYSTEMS WITHOUT THE EXPRESS WRITTEN APPROVAL OF FAIRCHILD SEMICONDUCTOR CORPORATION.

As used herein:

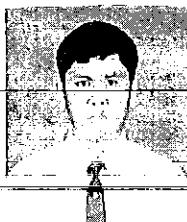
1. Life support devices or systems are devices or systems which, (a) are intended for surgical implant into the body, or (b) support or sustain life, or (c) whose failure to perform when properly used in accordance with instructions for use provided in the labeling, can be reasonably expected to result in significant injury to the user.
2. A critical component is any component of a life support device or system whose failure to perform can be reasonably expected to cause the failure of the life support device or system, or to affect its safety or effectiveness.

PRODUCT STATUS DEFINITIONS

Definition of Terms

Datasheet Identification	Product Status	Definition
Advance Information	Formative or In Design	This datasheet contains the design specifications for product development. Specifications may change in any manner without notice.
Preliminary	First Production	This datasheet contains preliminary data, and supplementary data will be published at a later date. Fairchild Semiconductor reserves the right to make changes at any time without notice in order to improve design.
No Identification Needed	Full Production	This datasheet contains final specifications. Fairchild Semiconductor reserves the right to make changes at any time without notice in order to improve design.
Obsolete	Not In Production	This datasheet contains specifications on a product that has been discontinued by Fairchild semiconductor. The datasheet is printed for reference information only.

ประวัติผู้เขียนโครงการ

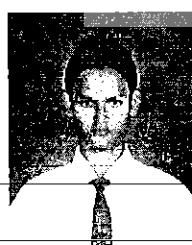
ชื่อ นายพงศ์วิทย์ พรมสุวรรณ
ภูมิลำเนา 441/6 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
ประวัติการศึกษา
- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า

E-mail : u44362325@hotmail.com

ชื่อ นายทวี วงศ์สิลังห์
ภูมิลำเนา 190 ม.4 ต.ห้วยลาน อ.ดอยคำ จ.พะเยา
ประวัติการศึกษา
- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนประจำเมืองวิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า

E-mail : vengwk@thaimail.com

ชื่อ นายอนงค์ สังข์นิล่อน
ภูมิลำเนา 167 หมู่ 9 ต.ป่ากุณเคน อ.สารคาม จ.สุโขทัย
ประวัติการศึกษา
- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนท่าชัยวิทยา
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า

E-mail : Anake_Sungpom@hotmail.com